

ΔΙΑΒΑΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΑΛΛΙΩΣ
ΔΙΑ-ΣΧΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ: ΣΟΦΙΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ - ΜΑΡΙΑ ΠΙΤΣΟΥΛΗ

*

ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΕΣ: ΣΤΑΥΡΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ - ΠΕΝΝΥ ΚΟΥΤΡΟΥΛΙΚΟΥ

Η διπλωματική αυτή εργασία εστιάζει στον τρόπο προσέγγισης του δημόσιου χώρου στο εμπορικό τρίγωνο της Αθήνας. Παρατηρούμε το δημόσιο χώρο, ο οποίος αντικατοπτρίζει την εικόνα της πόλης, και στρέφεται γύρω από την κατανάλωση και την ιστορία της. Με την έννοια της κατανάλωσης νοούνται οι καταναλωτικές διαδικασίες στην περιοχή μελέτης, ενώ με την έννοια της ιστορίας της πόλης, ο ίδιος ο σχεδιασμός της γύρω από την ιστορικότητα που φέρει η Αθήνα. Η παρούσα εργασία προτείνει ένα διαφορετικό τρόπο προσέγγισης του δημόσιου χώρου στο εμπορικό τρίγωνο της Αθήνας μέσα από μια διαδικασία που περιλαμβάνει την αναζήτηση και την αποκάλυψη των στρωμάτων ιστορίας που συνθέτουν την πόλη. Σαν παράδειγμα για την εφαρμογή αυτής της προσέγγισης επιλέχθηκε η πλατεία Κλαυθμώνος. Η συνοριακή της θέση στο τρίγωνο μεταξύ ορθοκανονικών και πιο άναρχων χαραξέων, ο δυνατός άξονας Τριλογία- Κοραή- Κλαυθμώνος, στον οποίο συμμετέχει, όσο και η ποικιλία ιστορικών στοιχείων που συγκεντρώνει είναι οι βασικοί λόγοι επιλογής της. Δημιουργείται μία συνεκτική διαδρομή που αποτελείται μονάχα από ήδη υπάρχοντα επίπεδα της πόλης, τα οποία συνδέονται μέσα από ασυνέχειες.

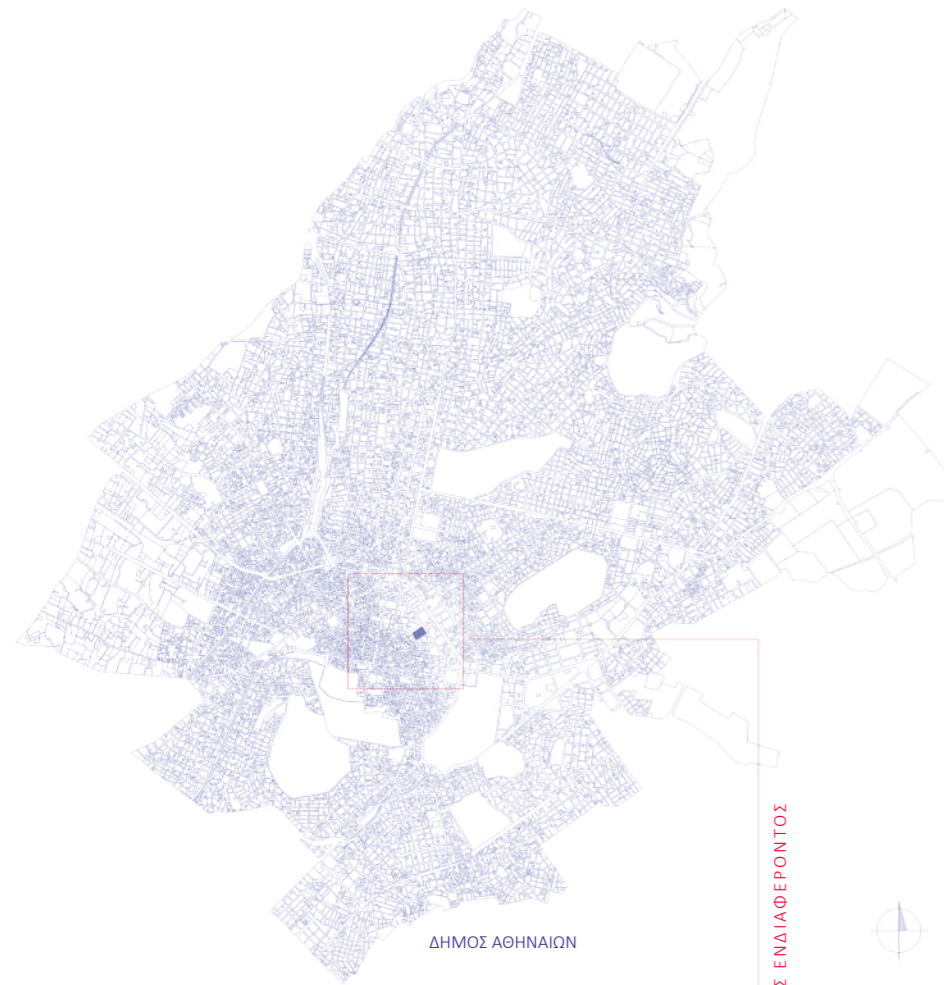

*ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΧΩΡΟΣ*

* ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ *

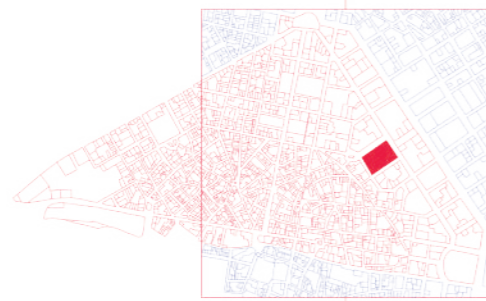

ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

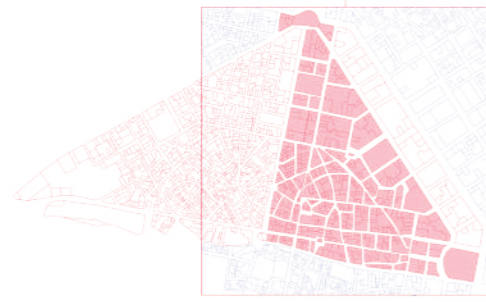
ΕΝΤΟΠΙΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Περιοχή ενδιαφέροντός μας αποτελεί το εμπορικό τρίγωνο της Αθήνας. Πρόκειται για περιοχή που ανήκει στο δήμο Αθηναίων και συγκεκριμένα στο κέντρο της πόλης. Αποτελεί κομμάτι του ιστορικού τριγώνου και συγκεκριμένα ορίζεται από τους δρόμους Αθηνάς- Σταδίου- Μητροπόλεως..

Σύμφωνα και με την ονομασία της περιοχής κατανοούμε πως αποτελεί κέντρο καταναλωτικών χρήσεων, χονδρικού και λιανικού εμπορίου, βιοτεχνίας και εστίασης. Τα παραπάνω χαρακτηριστικά της θα τα δούμε και αναλυτικότερα στη συνέχεια

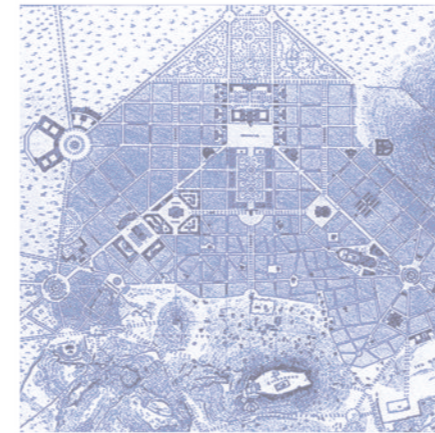
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΑΘΗΝΑΣ

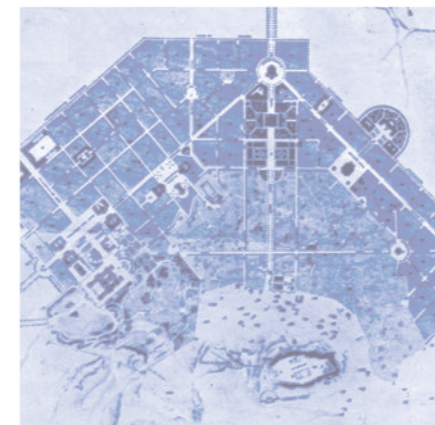
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΤΡΙΓΩΝΟ ΑΘΗΝΑΣ

ΤΕΛΗ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

ΣΧΕΔΙΟ ΚΛΕΑΝΘΗ & SCHAUBERT 1832-33μ.Χ

ΣΧΕΔΙΟ KLENZE 1834 μ.Χ

ΣΧΕΔΙΟ KAUPERT 1875 μ.Χ

Με την απελευθέρωση της Ελλάδας από τους Οθωμανούς, πάρθηκε η απόφαση η Αθήνα να αποτελέσει την πρωτεύουσα του Ελληνικού κράτους. Το 1832μ.Χ ανατέθηκε το σχέδιο της νέας πόλης στους αρχιτέκτονες Κλεάνθη και Schaubert. Η Αθήνα τότε επρόκειται για μια ημερησιωμένη πόλη με περίπου 10-12.000 κατοίκους. Όσον αφορά το νέο σχέδιό της, στα πρότυπα άλλων μεγάλων ευρωπαϊκών χωρών, προέβλεπε την επέκταση της παλαιάς πόλης προς το Βορρά, με τη δημιουργία στον πυρήνα του ενός ορθογώνιου τριγώνου που στρεφόταν προς την Ακρόπολη. Βασικά του χαρακτηριστικά ήταν επίσης η ορθοκανικοποίηση των οικοδομικών τετραγώνων και η χάραξη μεγάλων βουλεβάρτων που στις κορυφές τους θα βρίσκονταν κυκλικές ή ορθογωνικές πλατείες με σημαντικά δημόσια κτίρια, με την πρόβλεψη για 40.000 κατοίκους.

Το σχέδιο εγκρίθηκε και άρχισε να υλοποιείται. Με την χάραξη των γραμμών επί εδάφους έγινε φανερός ο όγκος των απαλλοτριώσεων που έπρεπε να γίνουν για τους οδικούς άξονες, τα δημόσια κτίρια και τους ανοιχτούς χώρους με αποτέλεσμα οι ιδιοκτήτες να αρχίζουν να δυσανασχετούν. Αυτό είχε ως συνέπεια την αναθεώρηση του σχεδίου το 1834μ.Χ από τον Βαυαρό αρχιτέκτονα Leo von Klenze, οποίος κράτησε όλα τα χαρακτηριστικά του προηγούμενου σχεδίου αλλά μείωσε την επέκταση την νέας πόλης προς το βορρά, κράτησε μεγάλο κομμάτι του οθωμανικού άναρχου ιστού και περιόρισε το μέγεθος των δρόμων και των δημόσιων χώρων. Το σχέδιο αυτό εγκρίθηκε και κατασκευάστηκε με μικρές αναθεωτήσεις στη διάρκεια των μετέπειτα χρόνων. Ενδεικτικός χάρτης για την εξέλιξη της πόλης των Αθηνών αποτελεί αυτός του Kaupert στα τέλη του 1870μ.Χ , που φαίνεται πως παρ' όλη την μέχρι τώρα πολύ μεγάλη επέκταση της, τα περισσότερα στοιχεία των πρώτων σχεδίων της πόλης έχουν κρατηθεί.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

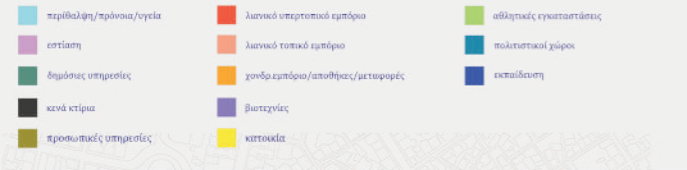
ΚΑΤΟΨΗ ΟΡΟΦΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΝ

*

ΥΠΟΜΟΝΗΜΑ

*

ΚΑΤΟΨΗ ΙΣΟΓΕΙΩΝ

ΧΑΡΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

δημόσιες υπηρεσίες   προσωπικές υπηρεσίες

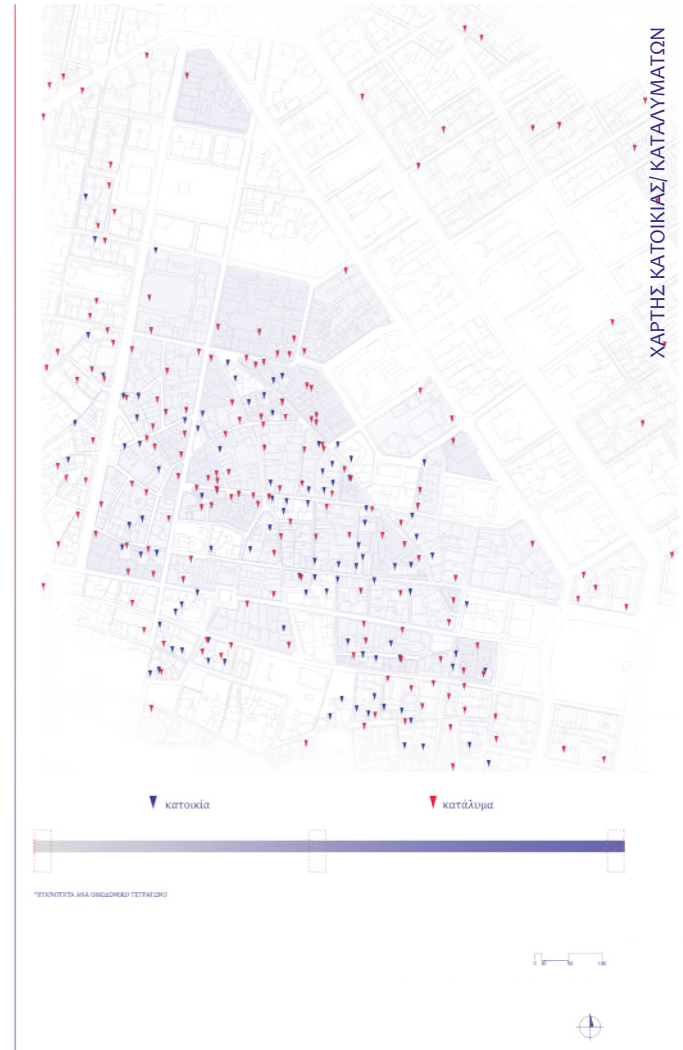

ΧΑΡΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ

λιανικό υπερτοπικό εμπόριο   λιανικό τοπικό εμπόριο   εστίαση

ΧΑΡΤΗΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ/ΚΑΤΑΛΟΓΜΑΤΩΝ

Περιοχή μελέτης μας αποτέλεσε το εμπορικό τρίγωνο της Αθήνας. Αποτελείται από έναν πυκνοδομημένο ιστό που συνδυάζει τις χαράξεις της παλαιάς αλλά και της νέας πόλης των Αθηνών, με εμπορικές χρήσεις λιανικού και χονδρικού εμπορίου αλλά και εστίασης κατά βάση στα ισόγεια των κτιρίων. Από την άλλη στους ορόφους τους εντοπίζονται κυρίως υπηρεσίες ιδιωτικές ή δημόσιες, ενώ η μόνιμη κατοίκηση είναι πολύ περιορισμένη, σε αντίθεση με την προσωρινή(ξενοδοχεία/ airbnbs) η οποία ολοένα αυξάνεται.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

Στη συνέχεια της ανάλυσής μας εντοπίζουμε στο εμπορικό τρίγωνο της Αθήνας το δημόσιο χώρο και συγκεκριμένα τις πλατείες που βρίσκονται σε αυτό, δημιουργώντας έναν κατάλογο.

Στις κορυφές του τριγώνου εντοπίζουμε τις πλατείες:

ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΟΝΟΙΑΣ

Αποτελεί κόμβο κινήσεων αυτοκινήτων καθώς και Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (πλήθος στάσεων λεωφορείων γύρω της/στάση ηλεκτρικού σιδηροδρόμου και μετρό). Για πολλά χρόνια, ιδιαίτερα μέχρι να μετατραπεί σε κόμβο ήταν σημείο συνάντησης με ποικιλία χρήσεων γύρω της και καταστήματα λιανικού εμπορίου και εστίασης. Μέσα στα χρόνια ο χαρακτήρας της έχει αλλάξει και σήμερα στρέφεται περισσότερο σε καταναλωτικές χρήσεις με υπερτοπικό χαρακτήρα (πχ αλυσίδες καταστημάτων) αλλά και μεγάλα ξενοδοχεία, σε μια προσπάθεια αναβίωσης της παλαιότερης αίγλης της.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

Η πλατεία Συντάγματος σχεδιάστηκε ως η πλατεία των ανακτόρων που μετέπειτα μετατράπηκαν στο σημερινό κτίριο της Βουλής. Αποτελεί την αρχή του μεγαλύτερου εμπορικού δρόμου της Αθήνας, της πεζοδρομημένης οδού Ερμού. Συγκεντρώνει πλήθος κόσμου καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας ως χώρο σύντομης στάσης ή πέρασμα. Σε αυτό συμβάλλει η έξοδος του μετρό πάνω στην πλατεία αλλά και το πλήθος άλλων ΜΜΜ που κάνουν στάση γύρω της.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΑΚΙΟΥ

Η τρίτη κορυφή του τριγώνου με έντονη κίνηση ατόμων. Έχει έντονο εμπορικό χαρακτήρα τόσο λόγω γύρω χρήσεων όσο και ως κατάληξη της οδού Ερμού. Με την πάροδο του χρόνου παρατηρείται αύξηση τουριστικών καταλυμάτων και καταστημάτων απευθυνόμενων σε αυτό το κοινό. Στον χαρακτήρα της αυτόν συμβάλλει και η γειτονιά της Πλάκας που βρίσκεται ακριβώς πίσω της αλλά και ο οδικός άξονας της οδού Αθηνάς, με επίσης έντονο εμπορικό χαρακτήρα.

Στο εσωτερικό του τριγώνου βρίσκονται οι εξής πλατείες:

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΤΖΙΑ

Πρόκειται για την πλατεία του δημαρχείου. Βρίσκεται πάνω στον πεζόδρομο της Αιόλου, όπου υπάρχουν κατά κύριο λόγο καταναλωτικές χρήσεις. Τις πρωινές ώρες παρατηρείται στην πλατεία κίνηση πεζών αλλά λόγω έλλειψης κάποιας χρήσης, η στάση είναι σύντομη και σχεδόν μηδαμινή τις νυχτερινές ώρες. Με την εκσκαφή του υπόγειου parking που βρίσκεται κάτω από την πλατεία, εντοπίστηκαν αρχαιολογικά ευρήματα καφικών κυρίως λειψάνων, κομμάτι των οποίων είναι σήμερα ορατά από το επίπεδο της πλατείας και βρίσκονται σε περιφραγμένο χώρο.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

Η πλατεία Κλαυθμώνος βρίσκεται στο κέντρο του άξονα της Σταδίου και σε άμεση σχέση με τον άξονα του πεζόδρομου της Κοράη και της Αθηναϊκής τριλογίας (Βιβλιοθήκη- Πανεπιστήμιο Ακαδημία). Αποτελεί τον πρώτο φυτεμένο χώρο στην Αθήνα, όντας ο κήπος της πρώτης κατοικίας του βασιλιά Όθωνα και της γυναίκας του Αμαλίας και μέχρι και σήμερα είναι η πιο πράσινη πλατεία του κέντρου. Επίσης λόγω της θέσης της στο εμπορικό τρίγωνο αλλά και του ότι βρίσκεται ανάμεσα σε διαφορετικά υπουργεία και δημόσια κτίρια ανά τα χρόνια, έχει οριστεί άτυπα ως χώρος συνάντησης για οργανωμένες εκδηλώσεις/ διαδηλώσεις/ δραστηριότητες.

ΠΛΑΤΕΙΑ ΠΑΛΑΙΑΣ ΒΟΥΛΗΣ

Πρόκειται για οικοδομικό τετράγωνο στο οποίο βρίσκεται το κτίριο της Παλαιάς Βουλής και η διαμόρφωσή της έχει να κάνει με την ύπαρξη του μνημείου εκεί. Χρησιμοποιείται για σύντομη στάση λόγω της σκιάς που υπάρχει, κατά βάση τις πρωινές ώρες, ενώ περισσότερο ως πέρασμα ανεξαρτήτου ώρας, καθώς βρίσκεται πάνω στον κεντρικό οδικό άξονα της Σταδίου.

Στο εσωτερικό του τριγώνου υπάρχουν και μικρότερες πλατείες γύρω από εκκλησίες:

ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΡΥΤΣΗ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΩΝ ΘΕΟΔΩΡΩΝ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΙΑΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΚΑΠΝΙΚΑΡΕΑ

Τα τέσσερα παραπάνω σημεία δεν αναγνωρίζονται ως πλατείες αλλά περισσότερο ως πεζοδρομημένα πλατώματα- κάτι σαν την έννοια του περιβόλου της εκκλησίας. Ουσιαστικά πρόκειται για τον ελεύθερο χώρο γύρω από την εκκλησία που βρίσκεται στο εκάστοτε από αυτά τα σημεία. Σε όλες τις παραπάνω ο ελεύθερος αυτός χώρος συνδέεται με καταναλωτικές διαδικασίες (καταστήματα λιανικής/ τραπεζοκαθίσματα καταστημάτων εστίασης, κ.α) και συνεπώς υπάρχει συγκέντρωση κόσμου καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας αλλά και της νύχτας.

Στα όρια του τριγώνου και ακριβώς έξω από αυτό βρίσκονται και οι πλατείες:

ΠΛΑΤΕΙΑ ΒΑΡΒΑΚΕΙΟΥ ΑΓΟΡΑΣ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΑΝΤΑΡΟΖΑ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

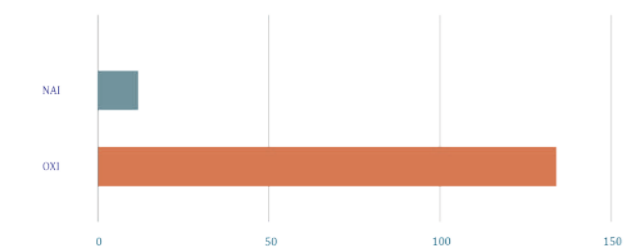
Παρατηρείται πως εκ πρώτης όψεως στην περιοχή ανάλυσης, η σχέση δομημένου-αδόμητου, δεν είναι εντελώς δυσανάλογη. Αν όμως αναλογιστούμε τον όγκο του δομημένου χώρου, με τα επιτρεπόμενα ύψη των κτιρίων ολοένα να αυξάνονται (κτίρια με κατά μέσο όρο 5 ορόφους), σε αντίθεση με την έκταση των ανοιχτών χώρων, κατανοούμε και κατ'επέκταση βιώνουμε την αίσθηση της κλειστότητας στους δημόσιους αυτούς χώρους.

Στη συνέχεια της ανάλυσης του δημόσιου χώρου στο εμπορικό τρίγωνο, θα αναφερθούμε και σε άλλα χαρακτηριστικά αυτού μέσα από τη δική μας έρευνα αλλά και με τη βοήθεια του παρακάτω ερωτηματολογίου που στήσαμε, δείγματος 150 ατόμων, κυρίως κατοίκων Αθηνών, του οποίου τα αποτελέσματα θα σχολιάσουμε σε συνδυασμό με τις δικές μας παρατηρήσεις.

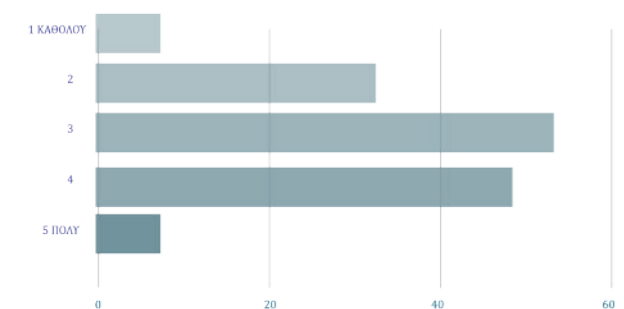

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ

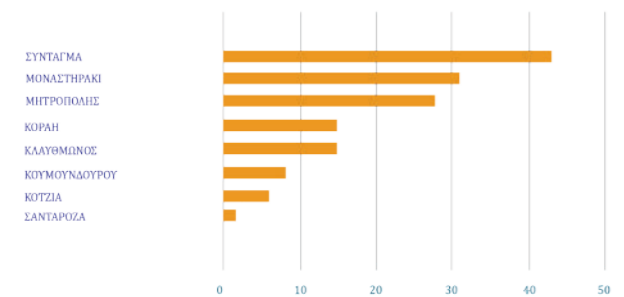
Πιστεύετε ότι ο δημόσιος χώρος στην Αθήνα είναι επαρκής;

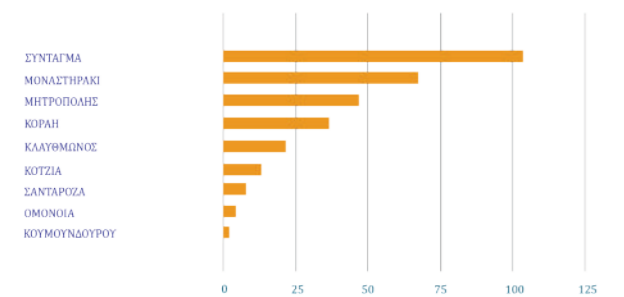
Η Αθήνα είναι μία πόλη που έχει σχεδιαστεί γύρω από την ιστορία και τα μνημεία της. θεωρείτε ότι ο σχεδιασμός του δημόσιου χώρου της τείνει να αποστασιοποιεί τον κάτοικο/επισκέπτη;

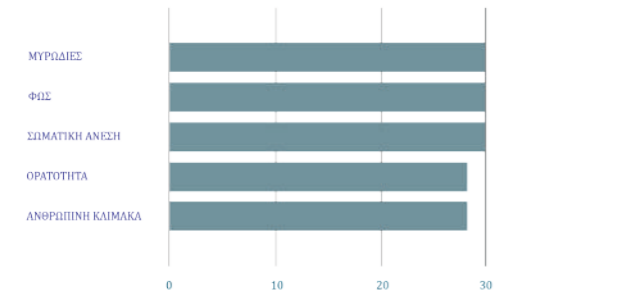
Ποια πιστεύετε ότι είναι η πιο πετυχημένη λειτουργικά πλατεία του κέντρου;

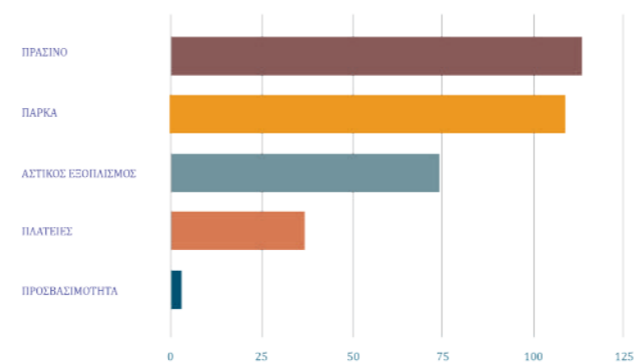
Ποιά πλατεία θα διασχίζατε ή σε ποιά θα κάνατε σύντομη στάση τις νυχτερινές ώρες;

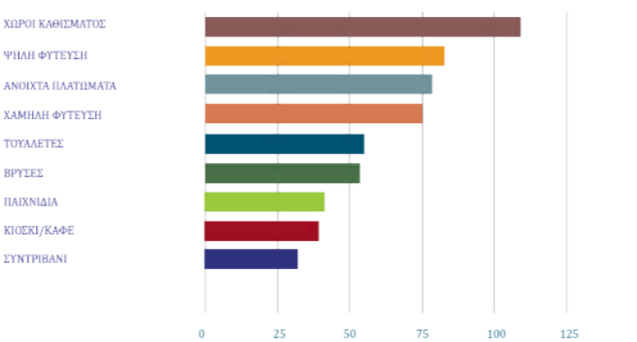
Με ποιο από τα παρακάτω στοιχεία συσχετίζετε περισσότερο το αίσθημα της άνεσης;

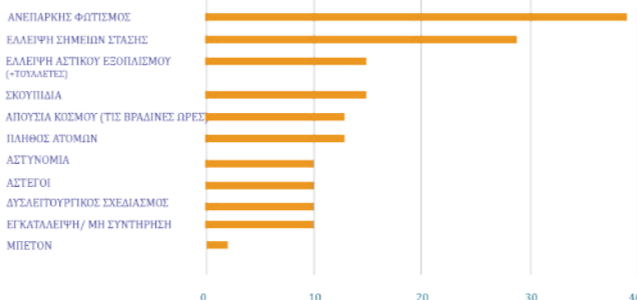
Τι πιστεύετε ότι λείπει από το δημόσιο χώρο στην Αθήνα;

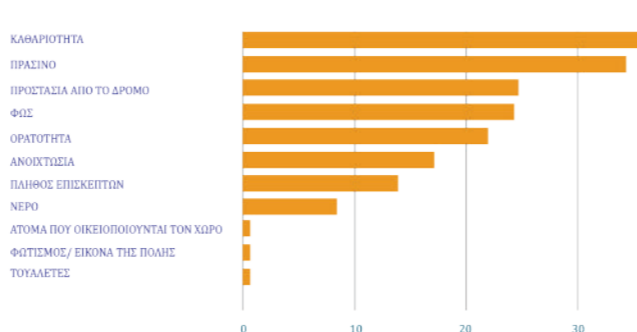
Ποια στοιχεία θα θέλατε ιδανικά να σχεδιάζονται σε μια πλατεία του κέντρου;

Τι σας αποθεί ή σας κάνει να νιώθετε άβολα σε μία πλατεία;

Ποιά από τα παρακάτω στοιχεία θα σας έκαναν να νιώθετε πιο άνετα σε ένα δημόσιο χώρο του κέντρου;

Εκτός από το γεγονός ότι ο δημόσιος χώρος στο εμπορικό τρίγωνο είναι περιορισμένος, γεγονός που έχει να κάνει με την αναλογία δομημένου αδόμητου, όπως προαναφέρθηκε, φαίνεται πως θεωρείται και ανεπαρκής. Αυτό συμβαίνει γιατί συχνά εκλείπουν από αυτόν στοιχεία που θα έκαναν έναν περαστικό να νιώσει άνετα σε αυτόν. Για το μεγαλύτερο ποσοστό που ερωτήθηκε, το αίσθημα της άνεσης σχετίζεται με την δυνατότητα των αισθήσεων του να βρίσκονται σε επαγρύπνηση. Η ορατότητα, η οσμή, η σωματική άνεση, είναι ορισμένα παραδείγματα που ενισχύουν το αίθημα αυτό. Πιο συγκεκριμένα, ο αστικός εξοπλισμός πολλές φορές είναι περιορισμένος ή και ανύπαρκτος. Άλλες πάλι είναι, όπως και ο ίδιος ο χώρος των πλατειών είναι αφρόντιστος, καθώς δεν υπάρχει και πρόσβαση σε νερό ή σε δημόσιες τουαλέτες, τα οποία και αυτά αποτελούν βασικό κομμάτι του αστικού εξοπλισμού. Ένα στοιχείο του οποίου η έλλειψη είναι έντονη είναι αυτό του πρασίνου. Η φύτευση είναι σημειακή ή περιφραγμένη, πολύ πυκνή ή πολύ αρεή, πράγμα που από τη μία δε βοηθάει στην ορατότητα και από την άλλη στη χρήση του ως σκιασμένο σημείο στάσης. Η ανάγκη για φύτευση χαμηλή ή ψηλή γίνεται ακόμη πιο επιτακτική για τα άτομα λόγω του ότι δημιουργεί ένα μικροκλίμα στις πλατείες, μια ανάσα μέσα στην τσιμεντούπολη και μία “ασπίδα” στην ηχορύπανση λόγω οχημάτων και πλήθους.

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω στοιχεία που είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την ύπαρξη ατόμων στον δημόσιο χώρο του κέντρου, φαίνεται πως παραδείγματα πλατειών οι οποίες θεωρούνται λειτουργικά “πετυχημένες” είναι εκείνες που συγκεντρώνουν αν όχι όλα αλλά αρκετά από αυτά τα στοιχεία. Για παράδειγμα, στα γραφήματα παρακάτω βλέπουμε πως η πλατεία Συντάγματος, του Μοναστηρακίου και της Μητρόπολης είναι εκείνες οι οποίες θεωρείται πως λειτουργούν καλύτερα λόγω του πλήθους κόσμου πρωί και βράδυ, την ύπαρξη φυσικού ή τεχνητού φωτισμού, τη συγκέντρωση εμπορικών χρήσεων γύρω τους που τις ενεργοποιούν καθ’ όλη τη διάρκεια της ημέρας αλλά και ο ρόλος τους ως κόμβοι κινήσεων και Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Επιπλέον, οι ίδιες πλατείες είναι εκείνες στις οποίες ο περισσότερος κόσμος θα έκανε στάση και τις νυχτερινές ώρες. Αντίθετα, απόθεση δημιουργούν οι αφρόντιστες πλατείες, σκοτεινές το βράδυ, που καταλήγουν να διασχίζονται τις πρωινές ώρες αλλά να αποφεύγονται τις βραδινές, λόγω έλλειψη κόσμου σε αυτές.

Αναμφίβολα είναι ιδιαίτερο το στοιχείο για το πώς ένας ελεύθερος χώρος, από μεμονωμένο οικοδομικό τετράγωνο, μπαίνει σε μια καθημερινή διαδικασία ανάγνωσης και διάσχισης της πόλης. Φαίνεται πως ο τρόπος με τον οποίο αυτό επιτυγχάνεται στις πλατείες του εμπορικού τριγώνου είναι η σύνδεσή τους με κάποιο μνημείο ή δημόσιο κτίριο, αποτελώντας τον χώρο γύρω του ή λειτουργώντας ως ενιαίο σύστημα με αυτά, είτε με την άμεση σχέση τους με καταναλωτικές διαδικασίες ή χώρους εστίασης που τις κατακλύζουν με τα τραπεζοκαθίσματά τους. Στην πρώτη περίπτωση ο χώρος είναι συχνά πιο φροντισμένος και η λειτουργία του ως “σήμα κατατεθέν” μέσα στην πόλη (πχ Σύνταγμα- πλατεία Βουλής) τον ενεργοποιεί πολύ πιο εύκολα, αλλά ταυτόχρονα παρατηρείται ο σχεδιασμός του σε μια κλίμακα μακριά από αυτήν του ατόμου που ορισμένες φορές το αποστασιοποιεί από τον ίδιο τον χώρο που γίνεται ανοίκειος. Στη δεύτερη περίπτωση, η πλατεία παύει να είναι ένα κοινό πεδίο για όλους και ένας ανοιχτός ελεύθερος χώρος αλλά οικειοποιείται μέσω της κατανάλωσης, αποκτώντας συγκεκριμένο κάθε φορά χαρακτήρα.

Συμπερασματικά, ο δημόσιος χώρος αντικατοπτρίζει μια εικόνα της πόλης η οποία διαμορφώνεται με σκοπό την κατανάλωσή της. Ο δημόσιος χώρος μεταλλάσσεται, ακολουθώντας όμως την αλλαγή της εικόνας αυτής ανάλογα με το πώς θέλει να προβληθεί η πόλη κάθε φορά. Η πόλη όμως δεν είναι μόνο αυτή η εικόνα αλλά είναι μια σύνθεση στρωμάτων που βρίσκονται επάνω της με το καθένα να έχει μια ιδιαίτερη αξία για την κατανόηση της ίδιας της πόλης από τα άτομα και του τρόπου που αυτή εξελίσσεται μέσα στα χρόνια.

*ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

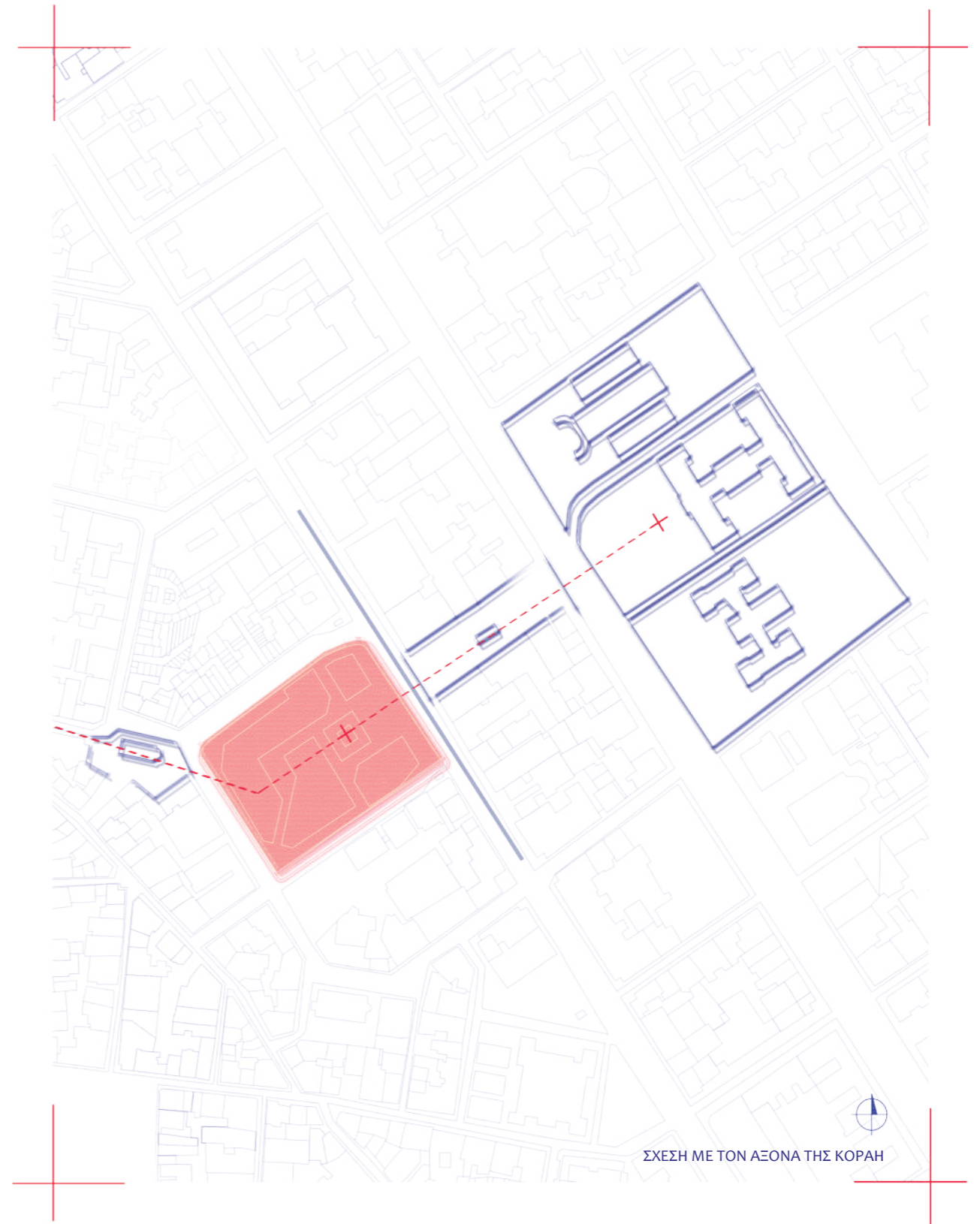
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ*

ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ- ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΣΥΝΟΡΙΑΚΗ ΘΕΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΤΗΣ ΚΟΡΑΗ

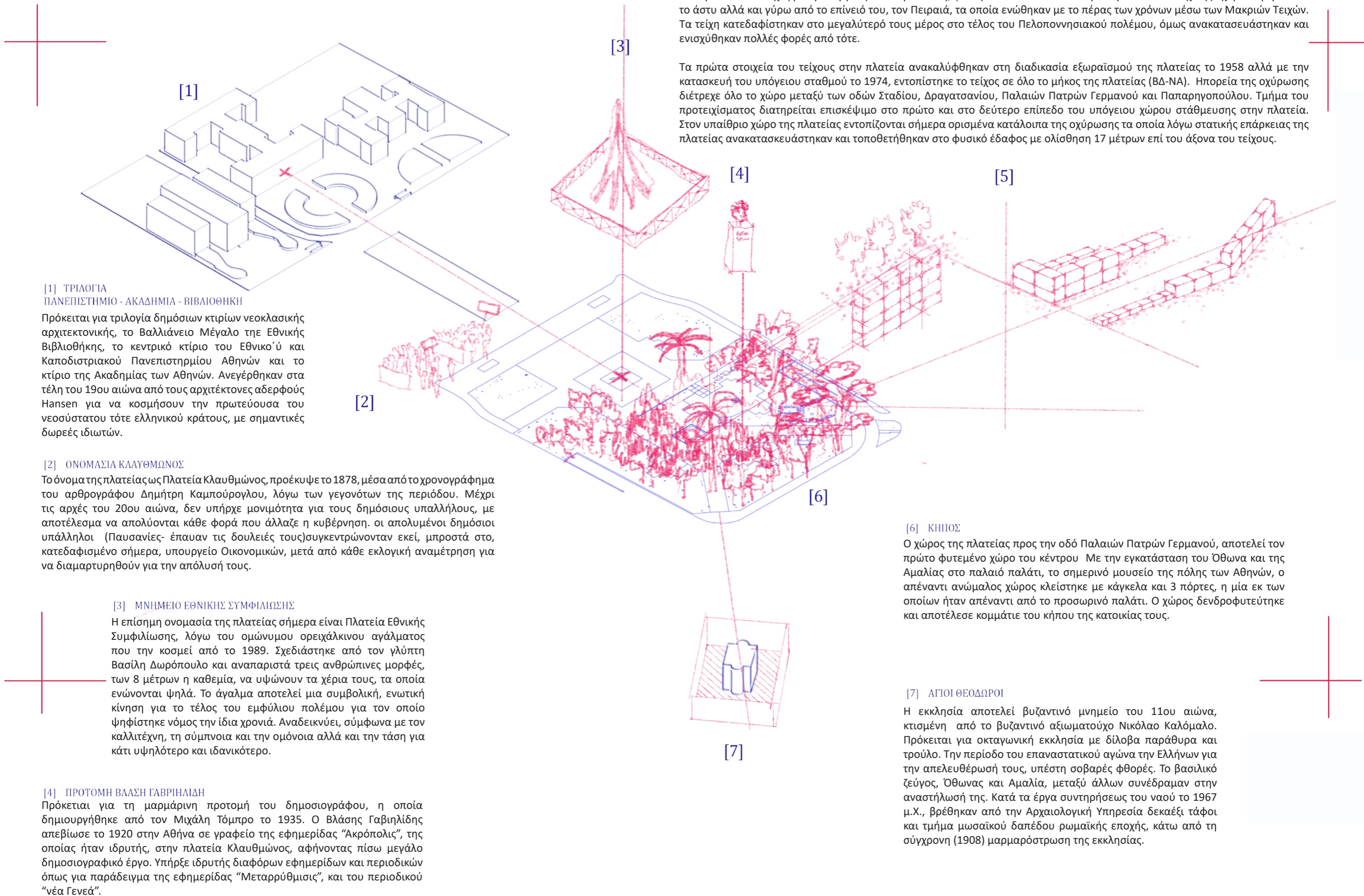
Για την εφαρμογή αυτού του διαφορετικού τρόπου προσέγγισης του δημόσιου χώρου στο εμπορικό τρίγωνο, επιλέξαμε ως παράδειγμα την Πλατεία Κλαυθμώνος. Στη συνέχεια παραθέτουμε τους 3 βασικούς λόγους αυτής της επιλογής. Η πλατεία Κλαυθμώνος βρίσκεται σε κεντροβαρικό σημείο μέσα στο εμπορικό τρίγωνο, πάνω στον μεγάλο οδικό άξονα της οδού Σταδίου. Το κυριότερο όμως χαρακτηριστικό της θέσης της είναι πως βρίσκεται ανάμεσα στην παλαιά και τη νέα πόλη. Πιο συγκεκριμένα βρίσκεται στα όρια μεταξύ του πιο δεδαλώδους ιστού της Οθωμανικής περιόδου και στις ορθοκανονικές χαράξεις των νεοκλασικών και δυτικών προτύπων, οι οποίες διαμόρφωσαν τον ιστό σύμφωνα με τα σχέδια της νέας τότε πρωτεύουσας της Ελλάδας. Η συνοριακή της αυτή θέση, μπορεί να λειτουργήσει ως ένας ανοιχτός χώρος μετάβασης αναμεσα στις δύο κλίμακες της πόλης. Κλίμακες που έχουν να κάνουν με μεγέθη οικοδομικών τετραγώνων, ποιότητες δημόσιου χώρου, χρήσεων αλλά και καθημερινής ζωής.

Ένα ακόμη χαρακτηριστικό που αφορά τη θέση της είναι πως συμμετέχει στον δυνατότερο ίσως άξονα του εμπορικού τριγώνου ο οποίος συνδέει τα κτίρια της Αθηναϊκής Τριλογίας με τον πεζόδρομο της Κοραή και με την πλατεία Κλαυθμώνος. Ο άξονας αυτός δεν έχει απτή λειτουργία στον αστικό χώρο αλλά λειτουργεί περισσότερο ως νοητή χάραξη. Οι κεντρικοί οδικοί άξονες της Πανεπιστημίου και της Σταδίου λειτουργούν σαν ενδιάμεσα όρια. Θεωρούμε πως η πλατεία θα μπορούσε να αποτελέσει όχι τέλος του άξονα αυτού αλλά ενδιάμεσο φίλτρο, επεκτείνοντάς τον και ενώνοντας νοητά το νέο με το παλαιό κέντρο της πόλης, αποδυναμώνοντας τη μεγαλοπρέπιά του, σε μια πιο καθημερινή διαδικασία διάσχισης της πόλης.

Τέλος, σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν και στην ανάλυση του εμπορικού τριγώνου, θεωρούμε πως ο δημόσιος χώρος στην πόλη αντικατοπτρίζει την εικόνα της πόλης. Μιας εικόνας όμως που αποτελείται από πολλά ακόμα στρώματα που λίγο αποκαλύπτονται ξεκάθαρα μέσα στην πόλη. Η πλατεία Κλαυθμώνος συγκεντρώνει πολλά ιστορικά στοιχεία, διαφορετικών περιόδων, που έχουν συνθέσει τελικώς την πόλη όπως την ξέρουμε σήμερα.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΟΣ- ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

[1] ΤΡΙΛΟΓΙΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ - ΑΚΑΔΗΜΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Πρόκειται για τριλογία δημόσιων κτιρίων νεοκλασικής αρχιτεκτονικής, το Βαλλιάνειο Μέγαλο της Εθνικής Βιβλιοθήκης, το κεντρικό κτίριο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και το κτίριο της Ακαδημίας των Αθηνών. Ανεγέρθηκαν στα τέλη του 19ου αιώνα από τους αρχιτέκτονες αδερφούς Hansen για να κοσμήσουν την πρωτεύουσα του νεοσύστατου τότε ελληνικού κράτους, με σημαντικές δωρεές ιδιωτών.

[2] ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

Το όνομα της πλατείας ως Πλατεία Κλαυθμώνος, προέκυψε το 1878, μέσα από το χρονογράφημα του αρθρογράφου Δημήτρη Καμπούρογλου, λόγω των γεγονότων της περιόδου. Μέχρι τις αρχές του 20ου αιώνα, δεν υπήρχε μονιμότητα για τους δημόσιους υπαλλήλους, με αποτέλεσμα να απολύονται κάθε φορά που άλλαζε η κυβέρνηση. Οι απολυμένοι δημόσιοι υπάλληλοι (Παυσανίες- έπαυαν τις δουλειές τους) συγκεντρώνονταν εκεί, μπροστά στο, κατεδαφισμένο σήμερα, υπουργείο Οικονομικών, μετά από κάθε εκλογική αναμέτρηση για να διαμαρτυρηθούν για την απόλυσή τους.

[3] ΜΝΗΜΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ

Η επίσημη ονομασία της πλατείας σήμερα είναι Πλατεία Εθνικής Συμφιλίωσης, λόγω του ομώνυμου ορειχάλκινου αγάλματος που την κοσμεί από το 1989. Σχεδιάστηκε από τον γλύπτη Βασίλη Δωρόπουλο και αναπαριστά τρεις ανθρώπινες μορφές, των 8 μέτρων η καθμία, να υψώνουν τα χέρια τους, τα οποία ενώνονται ψηλά. Το άγαλμα αποτελεί μια συμβολική, ενωτική κίνηση για το τέλος του εμφύλιου πολέμου για τον οποίο ψηφίστηκε νόμος την ίδια χρονιά. Αναδεικνύει, σύμφωνα με τον καλλιτέχνη, τη σύμπνοια και την ομόνοια αλλά και την τάση για κάτι υψηλότερο και ιδανικότερο.

[4] ΠΡΟΤΟΜΗ ΒΛΑΣΗ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ

Πρόκειται για τη μαρμάρινη προτομή του δημοσιογράφου, η οποία δημιουργήθηκε από τον Μιχάλη Τόμπρο το 1935. Ο Βλάσης Γαβριηλίδης απεβίωσε το 1920 στην Αθήνα σε γραφείο της εφημερίδας "Ακρόπολις", της οποίας ήταν ιδρυτής, στην πλατεία Κλαυθμώνος, αφήνοντας πίσω μεγάλο δημοσιογραφικό έργο. Υπήρξε ιδρυτής διαφόρων εφημερίδων και περιοδικών όπως για παράδειγμα της εφημερίδας "Μεταρρύθμισις", και του περιοδικού "νέα Γενεά".

[5] ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΕΙΟ ΤΕΙΧΟΣ

Το θεμιστόκλειο τείχος με πρωτεργάτη τον Θεμιστοκλή, ξεκίνησε το 479- 478 π.Χ σε μια προσπάθεια τείχισης όχι μόνο γύρω από το άστυ αλλά και γύρω από το επίνειό του, τον Πειραιά, τα οποία ενώθηκαν με το πέρας των χρόνων μέσω των Μακρικών Τειχών. Τα τείχη κατεδαφίστηκαν στο μεγαλύτερό τους μέρος στο τέλος του Πελοποννησιακού πολέμου, όμως ανακατασκευάστηκαν και ενισχύθηκαν πολλές φορές από τότε.

Τα πρώτα στοιχεία του τείχους στην πλατεία ανακαλύφθηκαν στη διαδικασία εξωραϊσμού της πλατείας το 1958 αλλά με την κατασκευή του υπόγειου σταθμού το 1974, εντοπίστηκε το τείχος σε όλο το μήκος της πλατείας (ΒΔ-ΝΑ). Η πορεία της οχύρωσης διέτρεχε όλο το χώρο μεταξύ των οδών Σταδίου, Δραγατσανίου, Παλαιών Πατρών Γερμανού και Παπαρηγοπούλου. Τμήμα του προτεινόμενου διατηρείται επισκέψιμο στο πρώτο και στο δεύτερο επίπεδο του υπόγειου χώρου στάθμευσης στην πλατεία. Στον υπαίθριο χώρο της πλατείας εντοπίζονται σήμερα ορισμένα κατάλοιπα της οχύρωσης τα οποία λόγω στατικής επάρκειας της πλατείας ανακατασκευάστηκαν και τοποθετήθηκαν στο φυσικό έδαφος με ολίσθηση 17 μέτρων επί του άξονα του τείχους.

[6] ΚΗΠΟΣ

Ο χώρος της πλατείας προς την οδό Παλαιών Πατρών Γερμανού, αποτελεί τον πρώτο φυτεμένο χώρο του κέντρου. Με την εγκατάσταση του Όθωνα και της Αμαλίας στο παλιό παλάτι, το σημερινό μουσείο της πόλης των Αθηνών, ο απέναντι ανώμαλος χώρος κλείστηκε με κάγκελα και 3 πόρτες, η μία εκ των οποίων ήταν απέναντι από το προσωρινό παλάτι. Ο χώρος δενδροφυτεύτηκε και αποτέλεσε κομμάτι του κήπου της κατοικίας τους.

[7] ΑΓΙΟΙ ΘΕΟΔΩΡΟΙ

Η εκκλησία αποτελεί βυζαντινό μνημείο του 11ου αιώνα, κτισμένη από το βυζαντινό αξιωματούχο Νικόλαο Καλόμαλο. Πρόκειται για οκταγωνική εκκλησία με δίλοβα παράθυρα και τρούλο. Την περίοδο του επαναστατικού αγώνα των Ελλήνων για την απελευθέρωσή τους, υπέστη σοβαρές φθορές. Το βασιλικό ζεύγος, Όθωνας και Αμαλία, μεταξύ άλλων συνέδραμαν στην αναστήλωσή της. Κατά τα έργα συντηρήσεως του ναού το 1967 μ.Χ., βρέθηκαν από την Αρχαιολογική Υπηρεσία δεκαέξι τάφοι και τμήμα μωσαϊκού δαπέδου ρωμαϊκής εποχής, κάτω από τη σύγχρονη (1908) μαρμαρόστρωση της εκκλησίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

1832 Σχέδιο Κλεάνθη - Schaubert
Σχεδιασμός τετράγωνης πλατείας με Αναπτύσσεται η ιδέα της ανοιχτής πόλης δημόσιο κτίριο άγνωστης χρήσης ως στα πρότυπα δυτικών Ευρωπαϊκών μέρος δικτύου πλατειών

1833 Άφιξη Βαυαρών στην Ελλάδα

1834 Έγκριση σχεδίου Klenze
Κατάργηση βουλεβάρτου που συνέδεε την πλατεία με την πλατεία Κουμουνδούρου
Πρόταση για τοποθέτηση θεάτρου
Πρόταση για ονομασία της πλατείας ως "Πλατεία Αισχύλου"

1835 Ανέγερση Νομισματοκοπείου στη βόρεια πλευρά της πλατείας
Αποκοπή από τον οδικό άξονα της Σταδίου

1837 Εγκατάσταση Όθωνα-Αμαλίας στις κατοικίες της οδού Παταρηνγοπούλου
1η δενδροφύτευση στην Αθήνα και περιφράξη του πίσω μέρους της πλατείας ως κήπος της Αμαλίας
"Πλατεία των κήπων του Παλαιού Παλατιού"

1838 "Πλατεία 25ης Μαρτίου"
Γίνεται η πρώτη επίσημη επέτειος εορτασμού της ανεξαρτησίας

1858 Παύση λειτουργίας του Νομισματοκοπείου

1862 Έξωση Όθωνα και εγκαθίδρυση του δημοκρατικού πολιτεύματος στην Ελλάδα
Μετονομασία της πλατείας σε "Πλατεία κήπου υπουργείου Οικονομικών"

1863 Επέκταση κτιρίου Νομισματοκοπείου και στέγηση υπουργείου Οικονομικών
Μετονομασία της πλατείας σε "Πλατεία Δημοκρατίας"

1878 "Πλατεία Κλαυθμώνος"
Αναφορά σε χρονογράφημα της "Εστίας" του Δ.Καμπούρογλου

1927 Σχέδιο Εμ. Λαζαρίδη
Οκταγωνικό κεντρικό πλάτωμα με συντριβάνι και περιμετρική τοποθέτηση πρασίνου με διαγώνιες προσβάσεις
Νέες χρήσεις γύρω από την πλατεία

1930 Τοποθέτηση στάσεων ΜΜΜ και στάθμευση/στάση τροχοφόρων στο επάνω μέρος της πλατείας

1935 Τοποθέτηση προτομής του δημοσιογράφου Βλάση Γαβριηλίδη

1939 Κατεδάφιση Υπουργείου Οικονομικών

1942 Θερμνή λυρική σκηνή (1942-1945)

1958 Κατά τη διάρκεια εξωραϊστικών έργων στην πλατεία Κλαυθμώνος, το Θεμιστόκλειο τείχος ήρθε για πρώτη φορά στο φως

1972 Δημοπρασία για το σχεδιασμό υπόγειου πάρκινγκ και σύνδεση πλατείας με το χώρο στάθμευσης στο επάνω μέρος της

1974 Αδυναμία του δήμου να παραλάβει το υπόγειο πάρκινγκ χαρακτηρίζοντάς το "ελλειπές" και "πολλαπλώς ελαττωματικό"

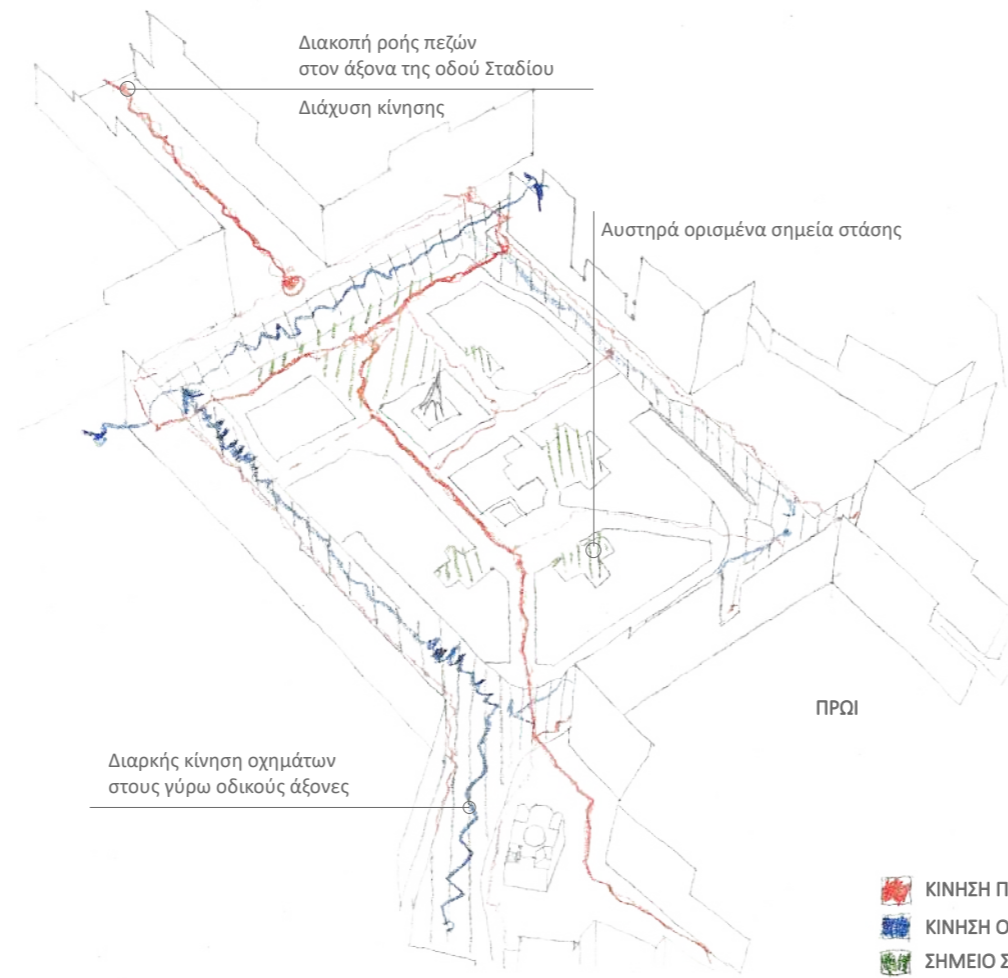
1980 Στέγαση του "Μουσείου της Πόλεως των Αθηνών"

1989-Σήμερα Τοποθέτηση αγάλματος κεντρικά της πλατείας
"Πλατεία Εθνικής Συμφιλίωσης"

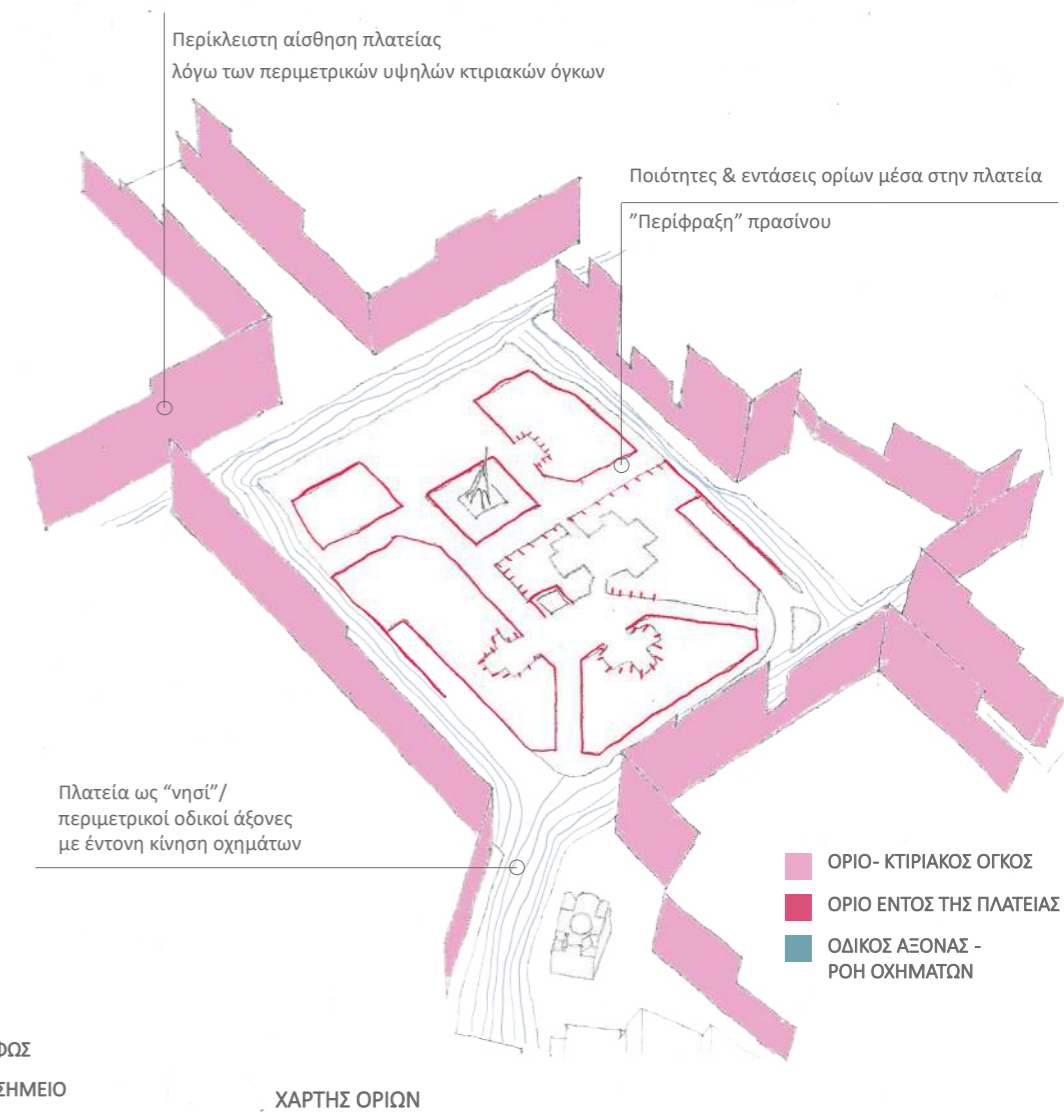
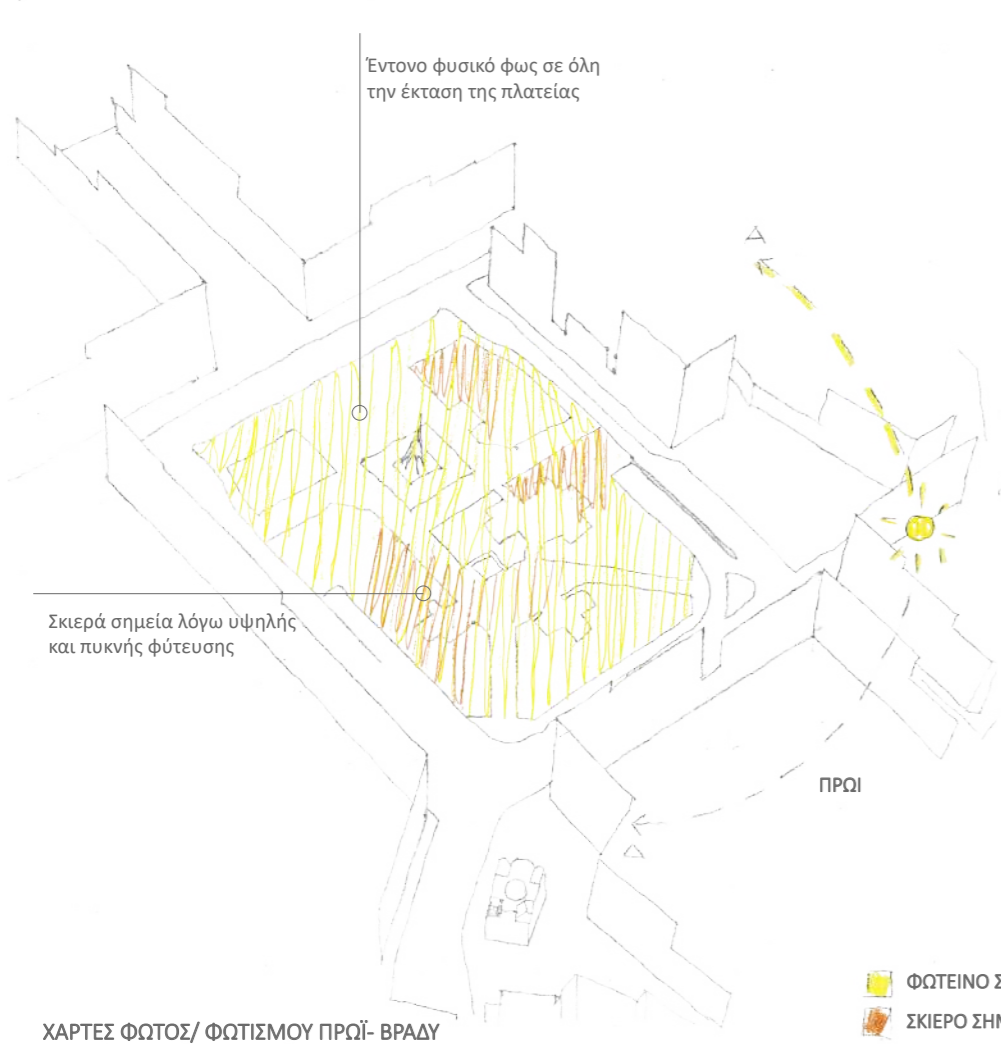
2018 Λήγει η δικαστική διαμάχη 34 χρόνων για το υπόγειο πάρκινγκ υπέρ του δήμου Αθηναίων

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΧΑΡΤΕΣ ΚΙΝΗΣΕΩΝ ΠΡΩΪ- ΒΡΑΔΥ

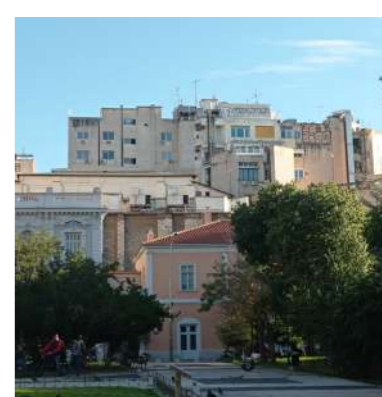
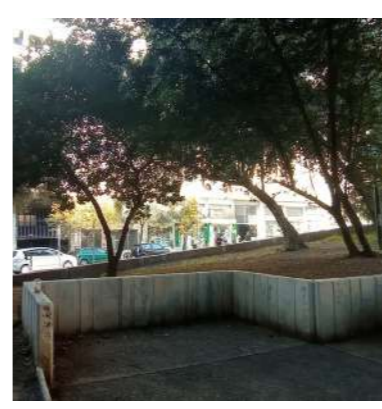
ΧΑΡΤΕΣ ΦΩΤΟΣ/ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΠΡΩΪ- ΒΡΑΔΥ

ΧΑΡΤΗΣ ΟΡΙΩΝ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΧΩΡΙΚΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΕΣ

ΒΛΑΣΤΗΣΗ

ΥΛΙΚΟΤΗΤΕΣ

ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

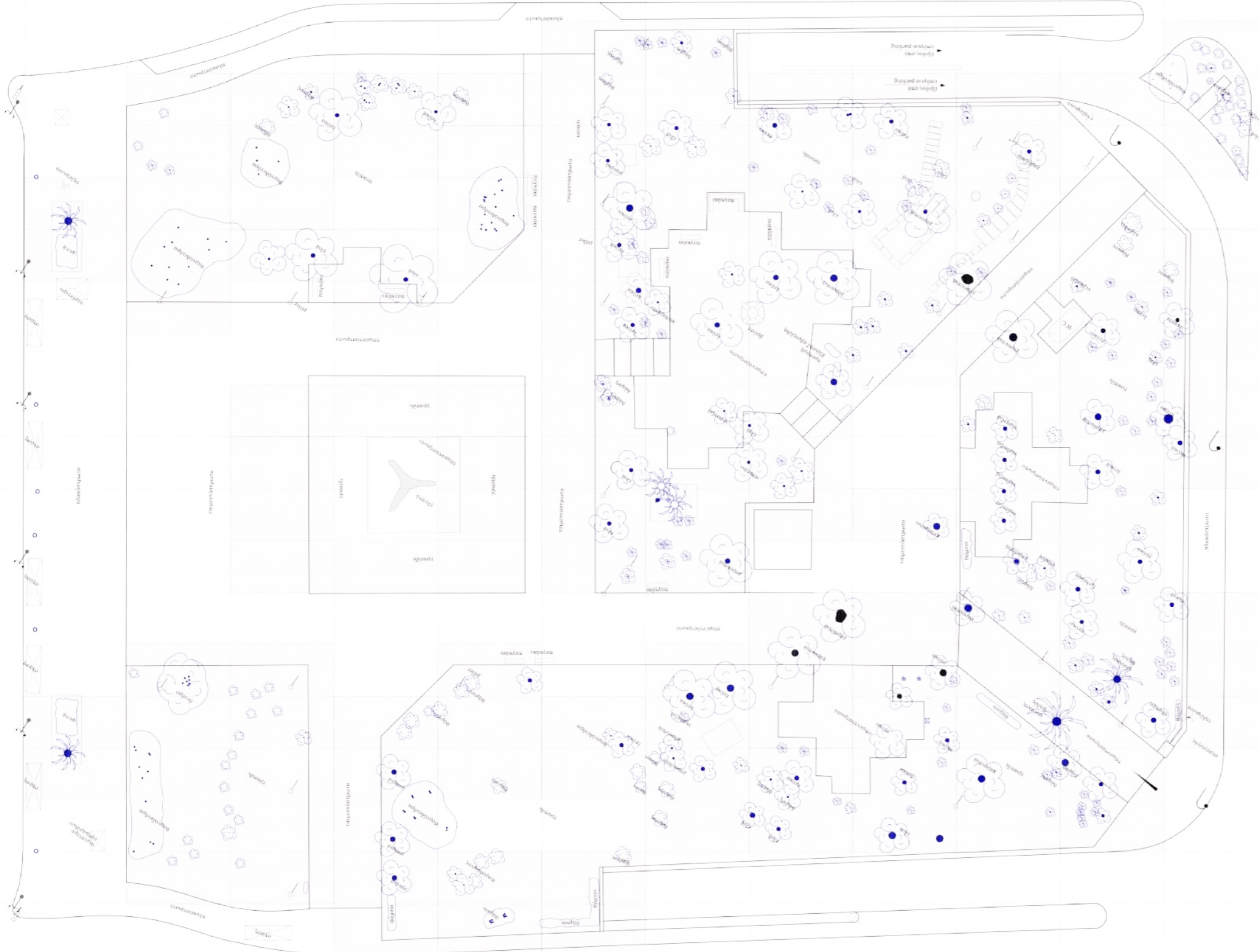

ΟΡΙΑ

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ

ακακία		
πλατάνι		
συκιιά		
λεύκα		
μουριά		
κυπαρίσσι		
γρασιδί		
ελιά		
φοίνικας		
πικροδάφνη		
θάμνοι		
πεύκο		
χαρουπιά		
δάφνη		
νερατζιά		

φύλλωμα
κερποφορία

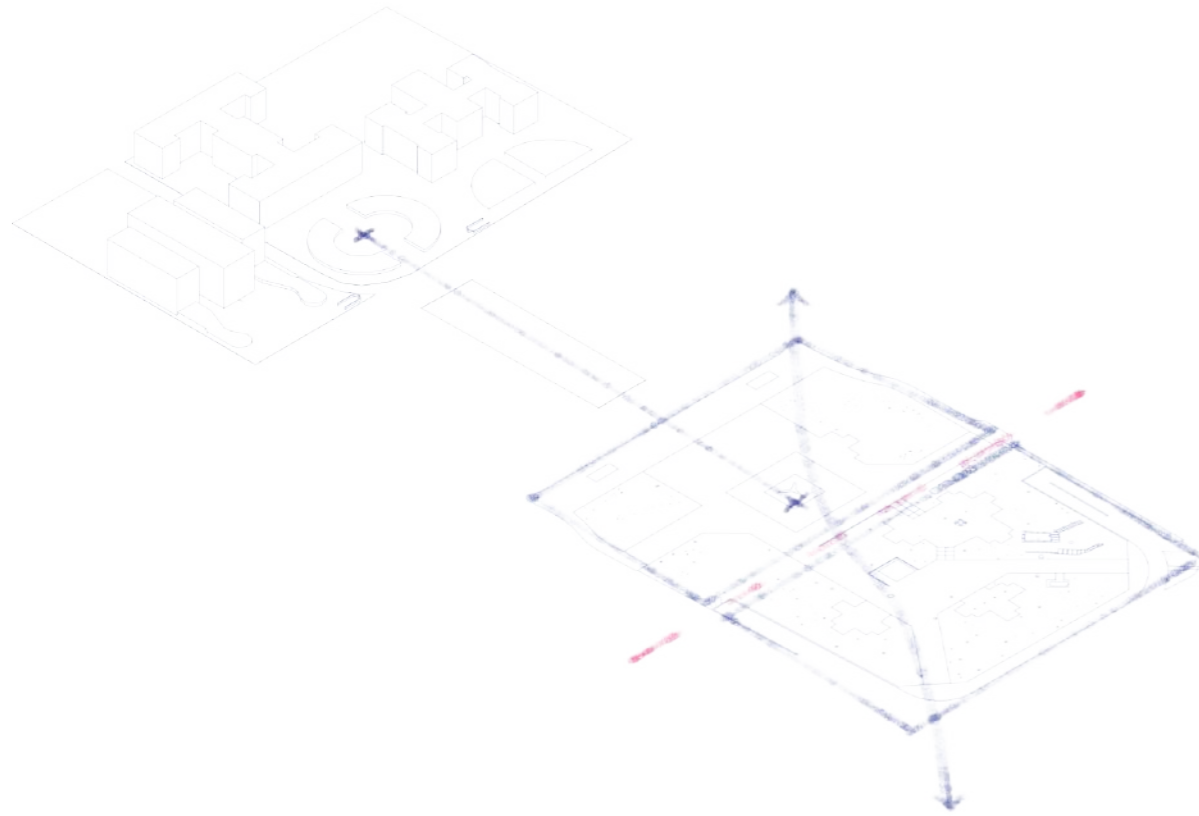
Φθινόπωρο καλοκαίρι άνοιξη χειμώνας

*ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ *

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

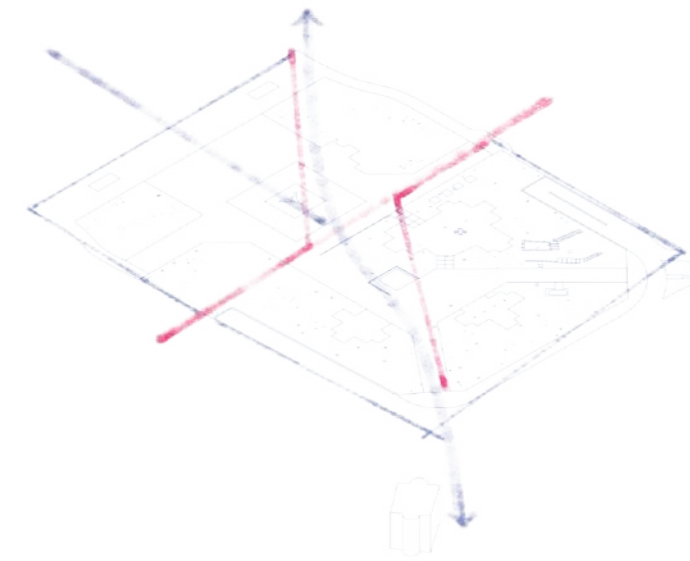
ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

Η σχεδιαστική μας πορεία ξεκίνησε εντοπίζοντας τον ισχυρό άξονα της Κοραή που έχει στο ένα άκρο την Τριλογία και στο άλλο την πλατεία Κλαυθμώνος και πιο συγκεκριμένα το άγαλμα της Εθνικής Συμφιλίωσης.

Επίσης διακρίνουμε δύο μέρη στα οποία χωρίζεται η πλατεία. Το πάνω μέρος, που βρίσκεται στην οδό Σταδίου και αναφέρεται περισσότερο στην πόλη, και το κάτω που είναι το πιο φυτεμένο και καταλήγει στην οδό Παλαιών Πατρών Γερμανού. Το πρώτο αναφέρεται περισσότερο στη δομημένη πόλη, υπάρχουν μεγαλύτερα πλατώματα, οι στάσεις των λεωφορείων και τρόλεϊ και πιο αραιή και χαμηλή φύτευση. Επίσης κάτω από το επίπεδο του δρόμου βρίσκουμε άλλα τρία υπόγεια που αποτελούν δημοτικό πάρκινγκ. Το δεύτερο έχει χαρακτηριστικά κήπου, μιας και πρόκειται για τον παλαιότερο φυτεμένο κήπο της Αθήνας. Παρατηρούμε πυκνή φύτευση, όχι τόσο οργανωμένη, με ψηλά δέντρα που δημιουργούν μία ενιαία φυλλωσιά από πάνω του.

Παρατηρούμε επίσης μία ροϊκότητα που ξεκινάει από το πάνω δεξιό μέρος της πλατεία και καταλήγει στο κάτω αριστερά, για να χυθεί μετέπειτα στο κέντρο της πόλης.

Τέμνουμε την πλατεία στη μέση, στα δύο μέρη που αναγνωρίσαμε προηγουμένως και ανοίγουμε μία σχισμή στο διαγώνιο άξονα. Μέσα από τη σχισμή αποκαλύπτεται το πρώτο επίπεδο του υπόγειου πάρκινγκ στο -4.00μ., από το επίπεδο του δρόμου, που θα αποτελέσει και το βασικό επίπεδο της πορείας μας.

Στο πάνω μέρος της πλατείας το άγαλμα της Εθνικής Συμφιλίωσης το απομακρύνουμε καθώς θεωρούμε ότι δεν έχει άμεση σχέση με τον τόπο στον οποίο έχει τοποθετηθεί, καθώς θα μπορούσε να βρίσκεται σε οποιοδήποτε σημείο της πόλης. Με την τομή της πλατείας δημιουργείται ένα μεγάλο μπαλκόνι, το οποίο είναι τώρα η κατάληξη του άξονα της Κοραή και “κοιτάει” προς τον κήπο. Έτσι δημιουργείται ένα ακόμα βασικό μας επίπεδο, το σχετικό 0.00μ., το επίπεδο της πόλης. Είναι η συνέχεια του δρόμου και αποτελεί ένα μεγάλο πλάτωμα για μεγάλες συγκεντρώσεις ατόμων αλλά και βάση για οργανωμένες συγκεντρώσεις και εκδηλώσεις.

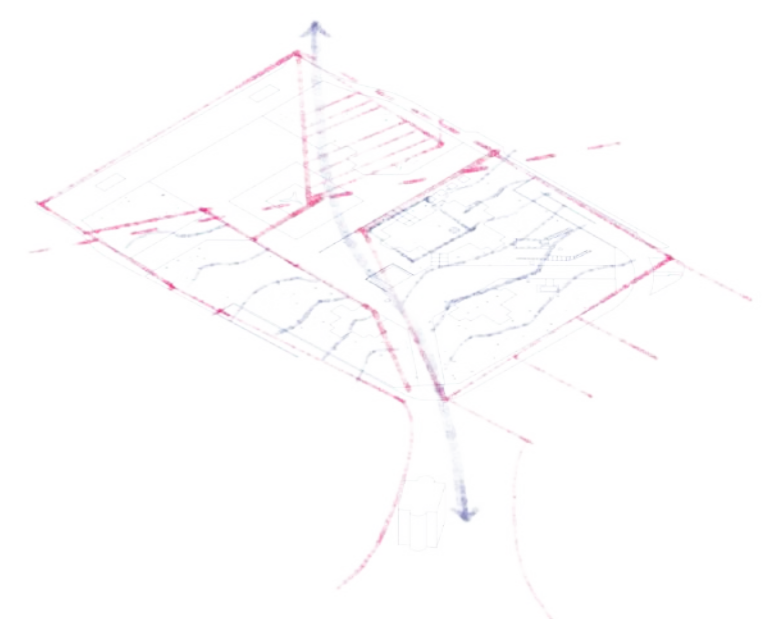
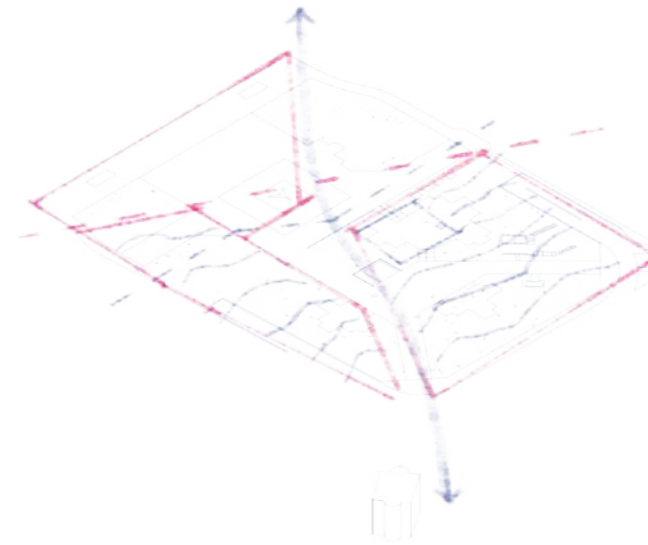
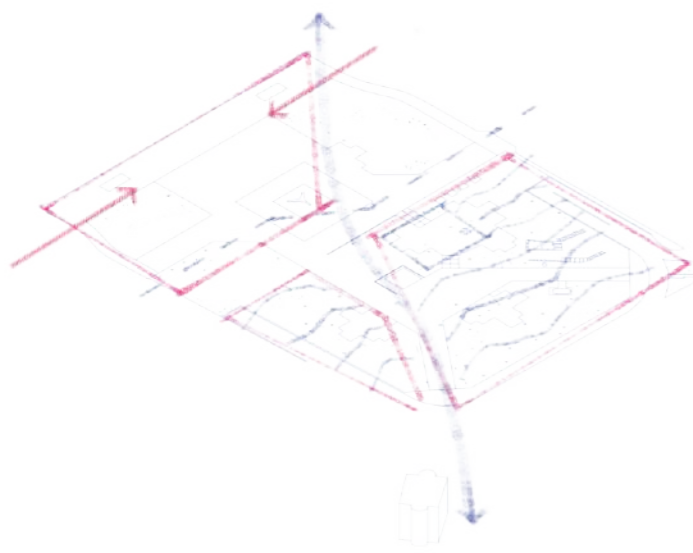
Στο κάτω μέρος υπάρχει ο κήπος.

Η ροή της πορείας ξεκινάει από το μπαλκόνι, το ψηλότερο σημείο της πλατείας, τη διασχίζει διαγώνια και βρίσκει την εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων στο χαμηλότερο σημείο, καταλήγοντας στο κέντρο της πόλης.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΛΑΥΘΜΩΝΟΣ

ΣΥΝΘΕΤΙΚΑ ΒΗΜΑΤΑ

Αναγνωρίζοντας το δυνατό όριο της Σταδίου, το οποίο κόβει την κάθετη πρόσβαση από την οδό Κοραή, ενισχύουμε την είσοδο εκατέρωθεν από το πάνω μέρος της πλατείας, από τις οδούς Δραγατσανίου και Παπαρρηγοπούλου.

Ο άξονας τομής της πλατείας στο κέντρο αποτελεί και τον άξονα του Θεμιστόκλειου τείχους, του ορίου της παλιάς πόλης.

Πάνω σε αυτό τον άξονα συναντάμε το τείχος σε δύο σημεία.

Το πρώτο βρίσκεται στο πρώτο υπόγειο του πάρκινγκ, στη θέση στην οποία είναι και σήμερα και το δεύτερο, που σήμερα έχει μετακινηθεί λόγω της δημιουργίας του πάρκινγκ, στον κήπο, επανατοποθετείται στην αρχική θέση στην οποία είχε βρεθεί.

Ο κήπος χωρίζεται στα δύο από τη βασική πορεία κίνησης, διατηρώντας όμως τον ενιαίο του χαρακτήρα.

Εντοπίζουμε το κέντρο του κήπου, στο επίπεδο -3.00μ., εκεί που βρίσκεται και σήμερα το παλιό αναψυκτήριο του δήμου.

Το κέντρο του κήπου βρίσκεται σε ένα ενιαίο επίπεδο με πατημένο χώμα, στο οποίο τοποθετούνται υποδομές για το δημόσιο χώρο.

Αυτές είναι στέγαστρα για προστασία από τον ήλιο ή τη βροχή, δημόσιες εξωτερικές τουαλέτες, ελεύθερα και σταθερά έπιπλα, και παροχή νερού. Στο άλλο κομμάτι του κήπου αποτελεί έναν πιο ελεύθερο λόφο.

Μεταξύ των δύο τμημάτων της πλατείας, το πιο δομημένο που βρίσκεται σε επαφή με την Σταδίου και αυτό του κήπου, δημιουργείται μια συρραφή, μέσω του λόφου στο αριστερό κομμάτι του κήπου. Ο λόφος επεκτείνεται και εισχωρεί στο μπαλκόνι, διαμορφώνοντας μια σχέση αυτών των δύο ποιοτήτων, μέσα από μια διαμορφωμένη διαδρομή με σημεία στάσης που ξεκινά από το μπαλκόνι και συνεχίζει σε όλο το λόφο.

Η διαγώνια κίνηση στην πλατεία ολοένα και ενισχύεται και ο χώρος της πλατείας στο -4.00μ. αρχίζει να "διαβάζεται" πιο καθαρά. Μέσω ενός λεξιλογίου τειχιών που αντιστηρίζουν τα χώματα σε σχέση με την κίνηση στο επίπεδο αυτό, δημιουργείται μια ροϊκή πορεία μέσα από ένα σύνολο ασυνεχειών που τα ίδια τα τείχη έχουν δημιουργήσει. Η πορεία αυτή καταλήγει στον πεζόδρομο που έχει δημιουργηθεί γύρω από την εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων, με δυνατότητα πρόσβασης και σε αυτήν ως ένα άλλο στρώμα της ιστορίας της πόλης, και να χυθεί και στο υπόλοιπο παλιό κέντρο της.

Η διαγώνια κίνηση μέσα στην πλατεία ολοκληρώνεται με τη δημιουργία μιας μεγάλης κατάβασης, που ξεκινά από το επίπεδο του μπαλκονιού στην πλευρά της οδού Παπαρρηγοπούλου και καταλήγει στο βασικό επίπεδο της πορείας μας. Η μορφή της πρόκειται για μια γραμμική κατάβαση σε συνδυασμό με μεγάλες κερκίδες, δημιουργώντας μια αίσθηση σκηνης του επιπέδου στο -4.00μ.

Η χάραξη της κατάβασης αυτής όσο και αυτής που αφορά τη σύνδεση δομημένου- φυσικού χώρου συνδέονται από μια νοητή ευθεία γραμμή.

Βασικό στοιχείο της σύνθεσης είναι και η δημιουργία μιας μεταλλικής ράμπας, που ως τρίτο στοιχείο στις 2 υπάρχουσες υλικότητες (μπετόν- χώμα), τα φέρνει σε επαφή διαχωρίζοντάς τα όμως ακόμη πιο έντονα.

Τέλος, όσον αφορά την κατάληξη αυτής της πορείας, η οδός Παλαιών Πατρών Γερμανού, αν και πιο ήπιας κυκλοφορίας, πεζοδρομείται με σκοπό να γίνει ακόμη πιο έντονη η χάραξη της πορείας που διασχίζει την πλατεία και φέρνει σε επαφή μέσα από μια νέα διαδικασία στο δημόσιο χώρο, δύο τμήματα της πόλης με πολύ διαφορετικό χαρακτήρα.

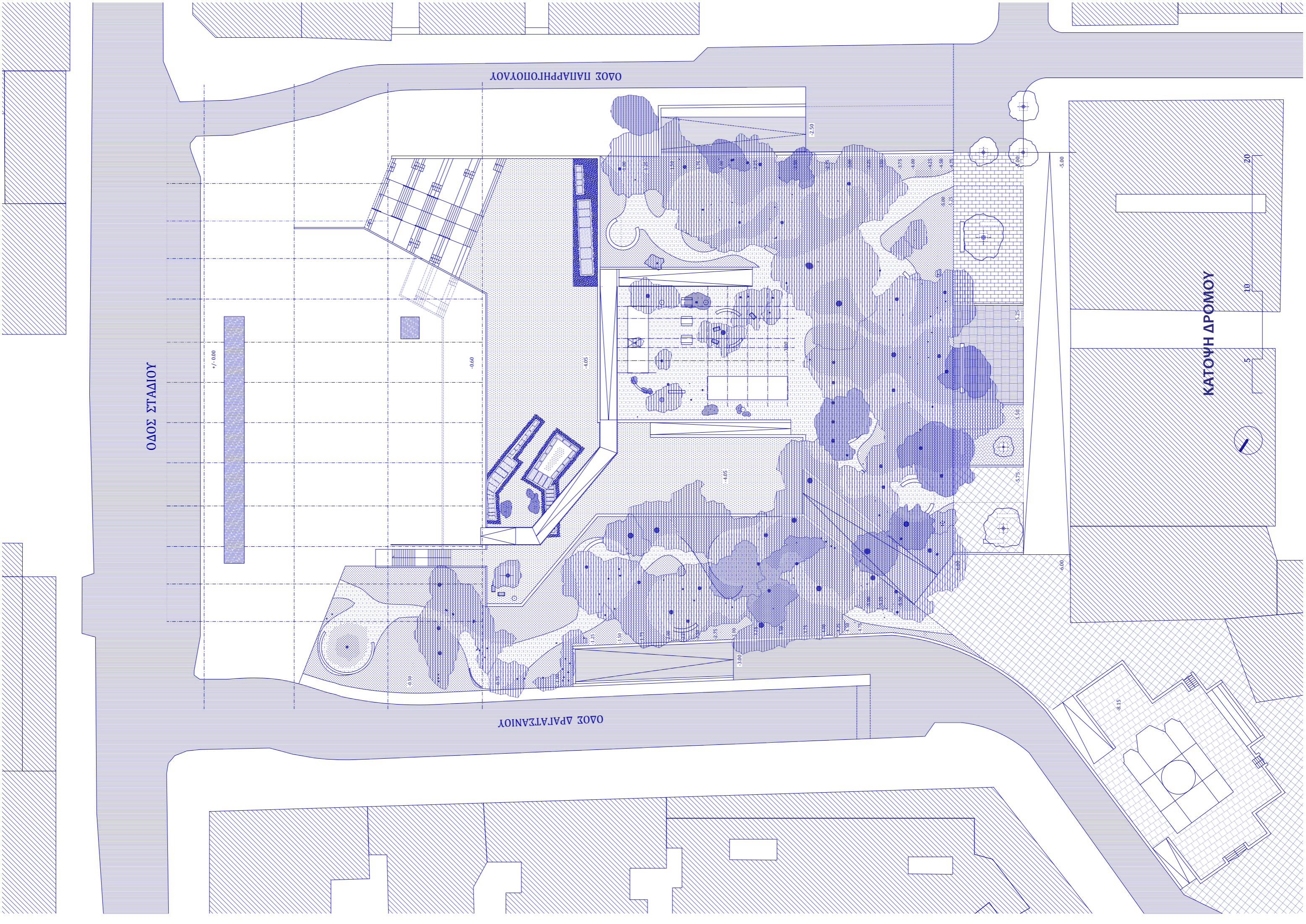
ΟΛΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

+/- 0.00

ΟΔΟΣ ΑΡΑΓΙΑΝΙΟΥ

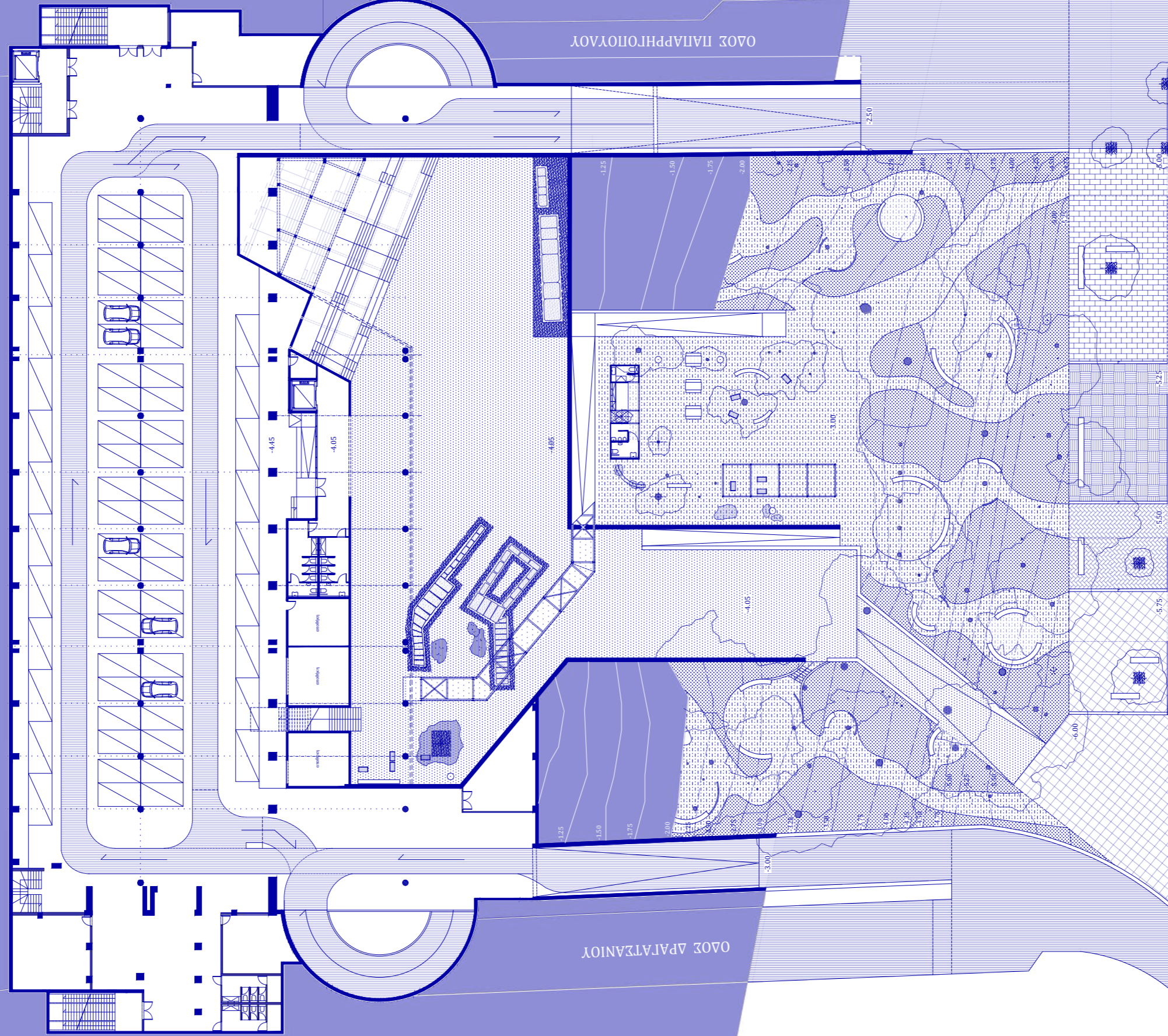
ΟΔΟΣ ΠΑΠΑΡΗΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΚΑΤΩΦΗ ΔΡΟΜΟΥ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ

ΟΔΟΣ ΠΑΠΑΡΗΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ

ΚΑΤΟΥΨΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ -2,00μ.

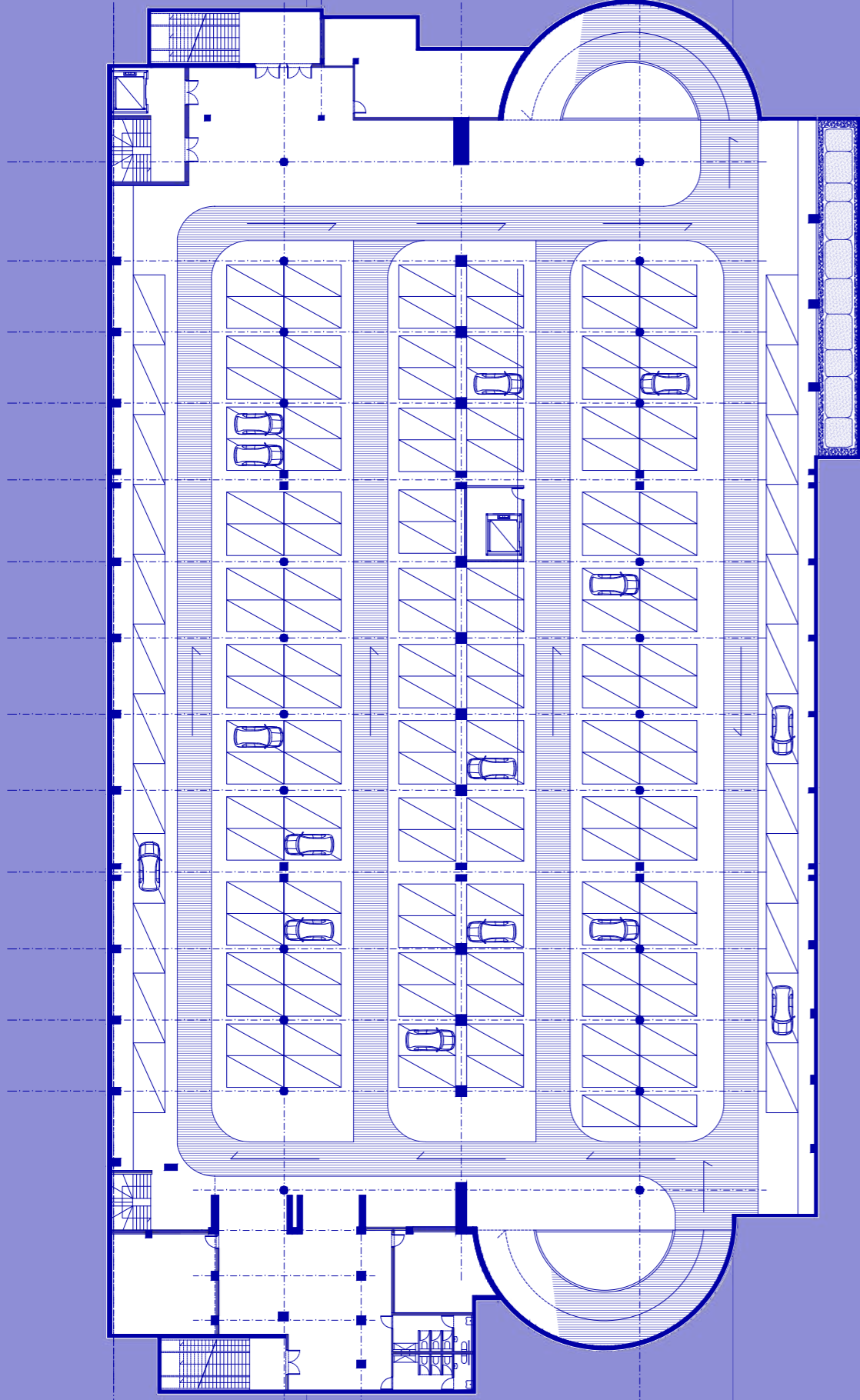
5

10

20

-8.15

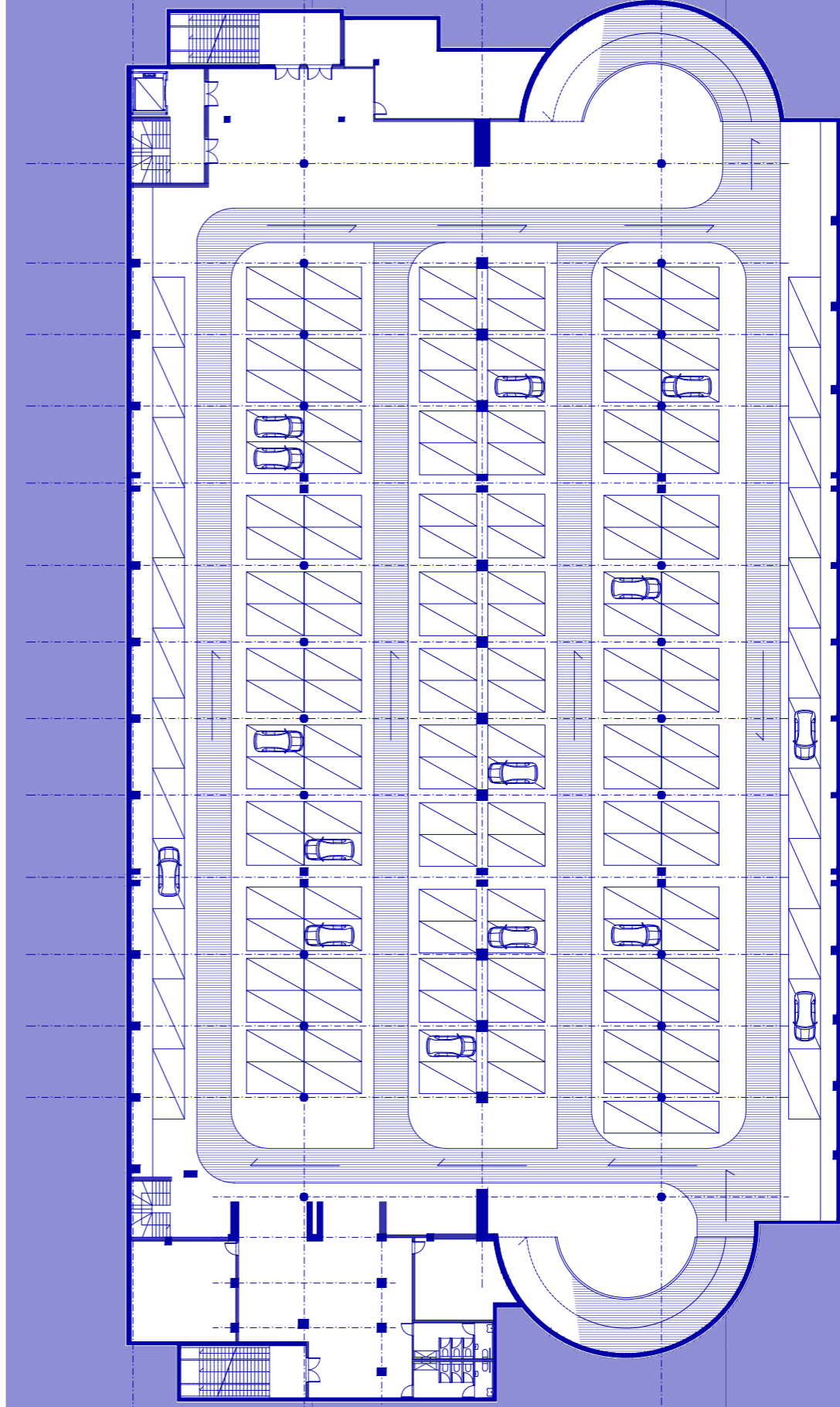

ΚΑΤΟΥΣΗ Β' ΥΠΟΓΕΙΟΥ

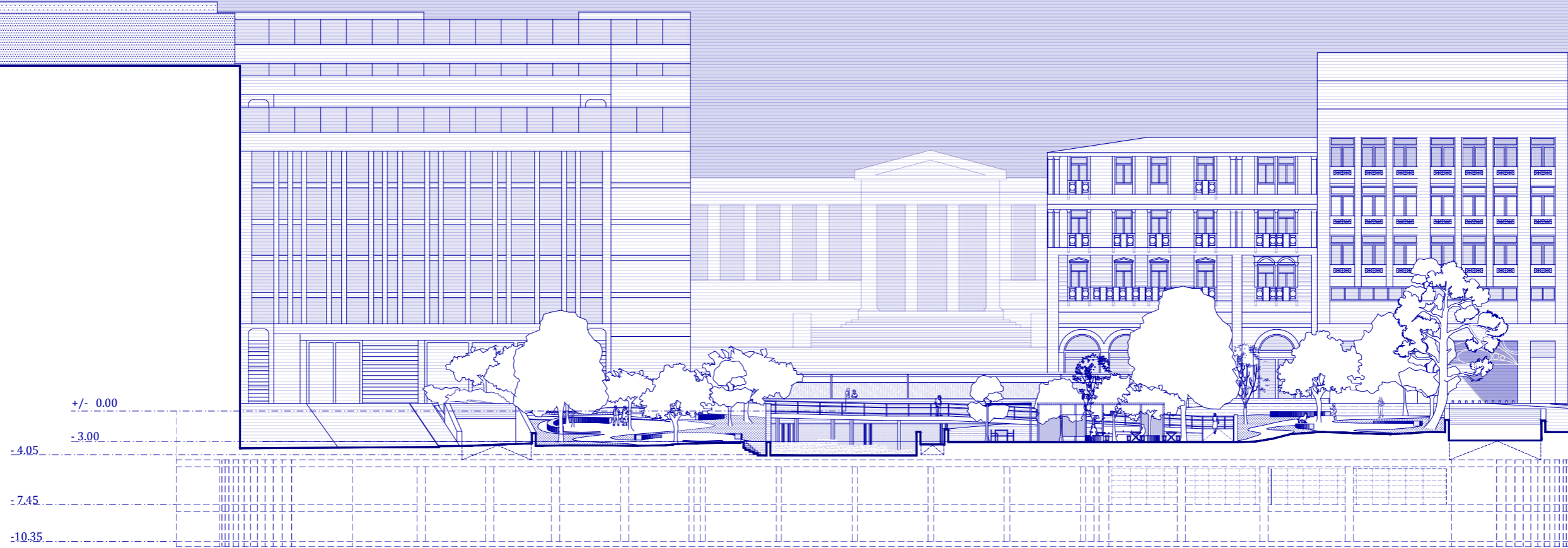
5 10 20

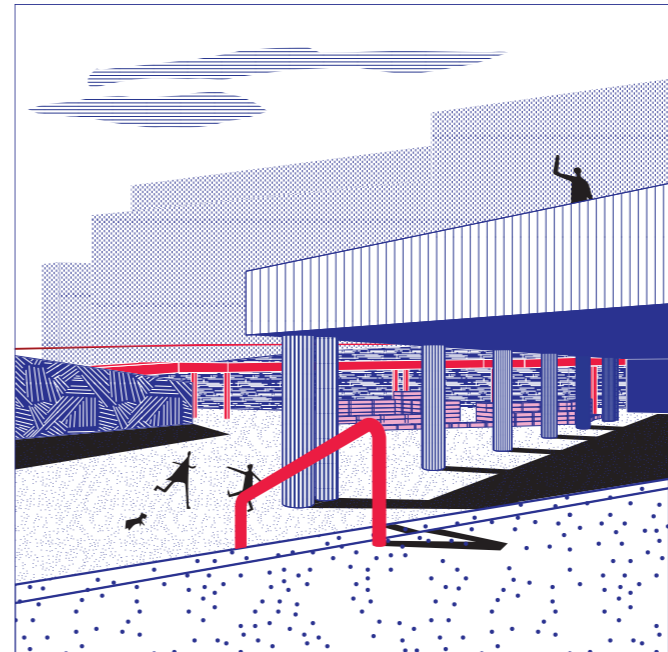
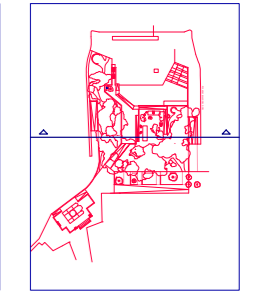
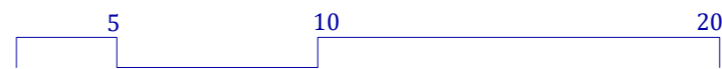
ΚΑΤΟΥΣΗ Γ' ΥΠΟΓΕΙΟΥ

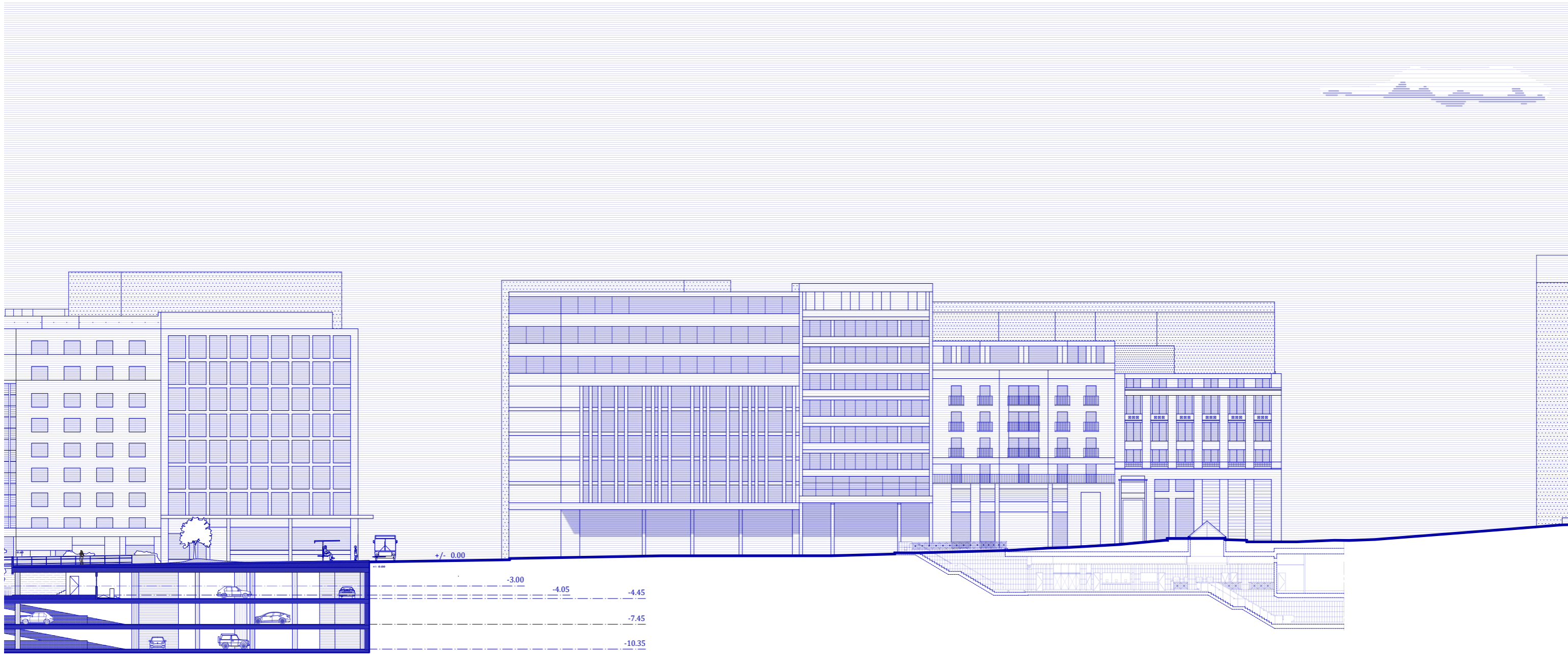
5 10 20

TOMH B -B'

TOMH A - A'

